

Stručný odpočet plnenia 111 najdôležitejších sľubov

(aktualizované k 1.1.2010)

Po dohode s denníkom SME zverejňuje INEKO k článkom na internetovej stránke denníka stručný odpočet plnenia najdôležitejších sľubov predstaviteľov súčasnej vlády. Pre účely tejto spolupráce sme vypracovali zoznam 111 sľubov spolu so stručným odborným zhodnotením ich kvality a tiež miery plnenia. Cieľom je poskytnúť verejnosti obraz o plnení a tiež o kvalite sľubov a tým prispieť k tomu, aby každé budúce voľby na Slovensku boli menej o populizme a viac o hľadaní skutočných riešení problémov.

Zoznam sľubov:

1. Ako SMER-SD plní sľub znovu zaviesť daň z dividend

Čo sľúbili: Je spravodlivé a správne, ak podnikateľské subjekty a finančný sektor s obrovskými ziskami a nízkymi daňami z príjmu nemusia platiť daň z dividend? (...) SMER - sociálna demokracia zavedie efektívne použiteľnú a proinvestičnú daň z dividend.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zrušenie dane z dividend je totiž ako súčasť daňovej reformy jedným z dôležitých dôvodov prílevu investorov do našej krajiny. Znovuzavedenie tejto dane by navyše zaťažilo najviac domácich malých a stredných podnikateľov, keďže zahraniční investori by v rámci EÚ vyviezli dividendy do svojej krajiny a zdanili ich až tam.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Daň z dividend vláda znovu nezaviedla.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

2. Ako vláda plní sľub znovu zaviesť daň z darovania

Čo sľúbili: Vláda SR navrhne daň z darovania pre tretie osoby tak, aby sa zúžil priestor pre špekulatívne prevody majetku a pranie špinavých peňazí.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Výnos dane z darovania bol veľmi nízky. Jej znovuzavedenie by nebolo efektívne, keďže by si vyžiadalo vysoké jednorazové náklady.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Daň z darovania vláda znovu nezaviedla.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

3. Ako SMER-SD plní sľub znížiť DPH na potraviny, lieky, energie, zdravotnícke a sociálne tovary a služby, vzdelávanie, školstvo, internet, vedu, atď.

Čo sľúbili: SMER predložil návrh na dve sadzby dane z pridanej hodnoty, nižšiu na vybrané základné potraviny, vybrané lieky, energie, zdravotnícke a sociálne tovary a služby, ktoré sú potrebné pre zabezpečenie základnej zdravotnej starostlivosti, (...) na tovary a služby na podporu vzdelania, školstva, vedy a výskumu, ako aj informatizácie domácností.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zníženie daní by skomplikovalo daňový systém. Tiež by znížilo objem peňazí vo verejnom rozpočte. Finančná úľava by sa navyše viac dotýkala bohatších ľudí, ktorí viac spotrebujú.

Áká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda zaviedla nižšiu, 10%-tnú sadzbu DPH na lieky a zdravotnícke pomôcky, knihy a tlačoviny. SMER však sľuboval znížiť DPH pre približne 28% priemerného spotrebného koša ľudí, realitou je zatiaľ zníženie iba pri 4,4% koša. Aj tu bola DPH znížená len na 10%, hoci sľuby hovorili skôr o 5%.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

4. Ako SMER-SD plní sľub zrušiť rovnú daň

Čo sľúbili: Pri dani z príjmov fyzických osôb SMER navrhuje zaviesť progresívne zdaňovanie, ktorého výsledkom bude zníženie daní pre ľudí s nízkymi a priemernými príjmami, resp. pre strednú vrstvu a zvýšenie pre ľudí s vysoko nadštandardnými príjmami (...).

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zníženie priamych daní a zjednodušenie daňového systému prispelo k rastu životnej úrovne na Slovensku, keď zviditeľnilo našu krajinu v zahraničí a pomohlo prilákať zahraničných investorov.

Áká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Jednotná (rovná) sadzba dane z príjmu ostala zachovaná na úrovni 19%. Vláda však zaviedla tzv. miliónársku daň, ktorá spočíva v postupnom znižovaní, resp. zrušení nezdaniteľného minima pre ľudí s hrubou mzdou od 1577 eur vyššie. Pre dotknuté osoby sa tak vlastne zvýšila daň z príjmu.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

5. Ako SMER-SD plní sľub zaviesť vyššie dane pre monopoly a banky

Čo sľúbili: SMER navrhuje zaviesť samostatnú vyššiu sadzbu dane z príjmu vo výške približne 25% na prirodzené monopoly, dominantné podniky, finančné a bankové inštitúcie.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zdanenie vybraných spoločností by si pravdepodobne odniesli ľudia, keďže dané firmy by pravdepodobne zdvihli ceny. Selektívne zdanenie by tiež pravdepodobne nebolo v súlade s legislatívou EÚ.

Áká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Žiadne špeciálne zdanenie na banky a monopoly vláda nezaviedla.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

6. Ako SMER-SD plní sľub o znížení spotrebnej dane na benzín a naftu

Čo sľúbili: „Vážená redakcia Nového Času! Smer-Sociálna demokracia predložil v tomto volebnom období do NR SR päťkrát návrh zákona o znížení spotrebnej dane z minerálneho oleja, na základe ktorého by došlo k zníženiu cien pohonných hmôt. Táto snaha však bola stranami vládnej koalície vždy zmarená. Treba pripomenúť aj to, že za vysoké ceny pohonných hmôt, ktoré sú vzhľadom na príjmy občanov SR suverénne najvyššie v Európe, zodpovedá aj minister financií I. Mikloš... **Nová vládna koalícia, ktorá vznikne po voľbách, musí zníženie spotrebnej dane dostať čo najrýchlejšie do NR SR.**“

Zdroj: *List predsedu strany Smer Roberta Fica pre Nový Čas, publikovaný 12.5.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Je pravdepodobné, že zníženie spotrebných daní by viedlo k nižším cenám benzínu a nafty. Určite by však znížilo objem prostriedkov v štátnom rozpočte, ktoré by vláda musela získať inde.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda neznížila spotrebné dane na benzín a naftu. Podľa celosvetového rebríčka cien pohonných hmôt spoločnosti Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit boli ceny benzínu na Slovensku v roku 2006 25. najvyššie a ceny nafty 8. najvyššie zo 171 krajín. Do roku 2008 sme si pohoršili, ceny benzínu boli 15. najvyššie a ceny nafty 2. najvyššie zo 174 krajín.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

7. Ako vláda plní sľub znížiť daňové a odvodové nedoplatky

Čo sľúbili: Vláda SR si je vedomá, že v spoločenskom prostredí SR je značný priestor pre zlepšovanie daňovej disciplíny, preto pristúpi k reforme daňovej správy tak, aby táto

bola efektívnejšia s cieľom (...) postihovať subjekty, ktoré sa plateniu daní vyhýbajú resp. páchajú daňové podvody. (...) Vláda SR sa v oblasti verejných financií sústreďí na zníženie daňových a colných únikov a potláčanie šedej ekonomiky.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zníženie nedoplatkov by bolo dobré nielen z finančného hľadiska, prispelo by tiež k zlepšeniu morálky v krajine.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda neuskutočnila reformu daňovej správy. Úspešnosť výberu daní a odvodov sa oproti prechádzajúcemu volebnému obdobiu výraznejšie nezmenila.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

8. Ako SMER-SD plní sľub zabezpečiť dostupnejšie a kvalitnejšie verejné cestovanie na železnici, bez zvyšovania cestovného

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia považuje za potrebné dosiahnuť v spolupráci so samosprávou dostupnejšie a kvalitnejšie služby cestujúcej verejnosti bez zvyšovania základného cestovného počas celého volebného obdobia 2006 – 2010 a udržať, resp. rozšíriť rozsah zliav cestovného a tým vytvoriť z osobnej železničnej dopravy lacnejšiu, atraktívnu alternatívu individuálnej dopravy.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Zvýšiť kvalitu a dostupnosť verejného cestovania je správny cieľ. Sľubovať ale zmrazenie cestovného na štyri roky dopredu je populizmus, lebo v prípade rastúcich cien vstupných nákladov (nafta, mzdy, atď.) by to paradoxne viedlo k zhoršeniu kvality aj dostupnosti cestovania, resp. k rastúcim dlhom železníc.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Ceny v osobnej železničnej doprave rástli minimálne, využívanie železnice pri cestovaní však stagnuje. Oproti roku 2005 v ďalších rokoch cestovalo železnicou menej ľudí. Žiadne špeciálne zľavy na dopravu neboli novou vládou zavedené.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

9. Ako vláda plní sľub zrýchliť výstavbu diaľnic a rýchlostných komunikácií

Čo sľúbili: Vláda vytvorí podmienky pre výstavbu a sprevádzkovanie 100 km diaľnic a rýchlostných ciest do roku 2010.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Premiér Robert Fico v stredu po rokovaní vlády vyhlásil, že jeho kabinet „má podstatne väčšie ambície v diaľničnej infraštruktúre, ako bolo vyjadrené v programovom vyhlásení

vlády“. (...) Podľa premiéra prijme vláda v krátkom čase „rozhodnutia ekonomického, finančného a legislatívneho charakteru, ktoré zabezpečia, že do konca volebného obdobia musí byť dokončené spojenie medzi Bratislavou a Košicami“.

Zdroj: SME 7.7.2007, [Premiérova diaľnica je nereálna](#)

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Rýchlejšia stavba diaľnic zvýši mobilitu pracovnej sily aj tovarov, čo môže urýchliť rozvoj regiónov a tým aj celej ekonomiky. Dôležité však je, aby zrýchlenie výstavby bolo efektívne. Aj stavenie diaľnic má svoju cenu.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. V rokoch 2007-2009 došlo oproti predchádzajúcemu volebnému obdobiu k miernemu zrýchleniu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest (44,7 km ročne oproti 40,9 km ročne). Tempo výstavby naznačuje, že vláde sa podarí sprevádzkovať do roku 2010 sľúbených 100 km ciest. Prepojiť diaľnicou Košice a Bratislavu sa však do roku 2010 nepodarí.

Zdroj: INEKO

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

10. Ako SMER-SD plní sľub o obmedzenom využívaní PPP projektov pri výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest

Čo sľúbili: Smer doporučuje zaoberať sa možnosťou financovať menšie úseky formou PPP (Public-Private-Partnership) v rozsahu maximálne 5 až 15 mld. Sk, t.j. úseky maximálne do 20 km dĺžky.

Zdroj: *Tlačová konferencia Smeru, 22.3.2005*

„Ak bude strategický referenčný rámec podľa našich predstáv, potreba budovania a financovania diaľnic cez verejno-súkromné partnerstvá, označované ako PPP projekty, nie je potrebná. Tento spôsob by nám pomohol len z hľadiska času a termínov.

Diaľnice cez PPP sú o 50 až 70 percent drahšie, ako bežné investície od štátu.“

Zdroj: *Ľubomír Vážny, Na diaľnice bude dosť, chceme šetriť, Pravda, 24.7.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Vzhľadom na minimálne skúsenosti s PPP projektmi a vysoké riziko ich predraženia súhlasia s plánom spustiť PPP projekty najskôr na kratších a menej náročných úsekoch.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda po voľbách rozbehla tri veľké súťaže na stavbu diaľnic cez PPP projekty v celkovej dĺžke 151 km. Podľa médií boli pôvodné odhady nákladov približne 3,52 mld. eur. Do konca roka 2009 sa však predpokladané náklady vyšplhali na 6,4 mld. eur.

Zdroj: INEKO

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

11. Ako vláda plní sľub o zavedení elektronického mýta

Čo sľúbili: Vláda zavedie spoplatnenie vybranej cestnej infraštruktúry formou elektronického výberu mýta.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Výber poplatkov za používanie diaľnic a vybraných ciest pomocou elektronického mýta zohľadňuje intenzitu ich využívania presnejšie ako diaľničné známky. Viedol by teda k ich efektívnejšej stavbe i využívaniu.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Systém elektronického mýta má byť spustený k 1.1.2010.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

12. Ako vláda plní sľub zmierňovať rozdiely medzi staro- a novodôchodcami

Čo sľúbili: Vláda bude popri valorizácii riešiť zmierňovanie rozdielov medzi tzv. starodôchodcami a dôchodcami, ktorým bol dôchodok vymeraný podľa nového zákona o sociálnom poistení.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Je správne odstrániť tie rozdiely vo výške dôchodkov, ktoré neodrážajú zásluhy dôchodcov, ale sú len dôsledkom zmeny vo výpočte.

Aká je realita? Sľub bol splnený. V roku 2007 Sociálna poisťovňa prepočítala a zvýšila dôchodky zhruba 80-tisíc starodôchodcom podľa zákona platného k augustu 2006.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

13. Ako vláda plní sľub zabezpečiť vianočný príspevok pre dôchodcov

Čo sľúbili: Vláda na zmiernenie sociálnej situácie poberateľov starobných dôchodkov a invalidných dôchodkov navrhne poskytnutie vianočného príspevku diferencovane podľa výšky dôchodkov v závislosti od možností štátneho rozpočtu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Dôchodcovia nie sú najohrozenejšou skupinou obyvateľov, vláda by mala skôr podporovať mladé rodiny a nezaopatrené deti, ktoré to podľa štatistík najviac potrebujú. Vianočné dôchodky sú tiež administratívne náročné, efektívnejšia by boli zmeny v pravidelnej valorizácii dôchodkov.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Každý rok od svojho nástupu vláda vyplatila vianočné príspevky v sume 49,8 – 66,39 Eur podľa výšky dôchodku (čím vyšší dôchodok, tým nižší príspevok). Príspevok však nemožno považovať za trinásť dôchodok, keďže jeho výška už v roku 2006 dosahovala iba 14 až 58% z mesačného dôchodku. Vzhľadom na nezmenenú výšku príspevkov sa v roku 2008 tento pomer ďalej znížil na 12 až 50%.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

14. Ako vláda plní sľub nezvýšiť vek odchodu do dôchodku

Čo sľúbili: Vláda však odmieta riešiť súčasné problémy vo financovaní systému sociálneho poistenia predĺžením veku odchodu do dôchodku.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Dôchodkový vek by sa mal zvyšovať s rastúcou dĺžkou života. Bez zvyšovania veku odchodu do dôchodku tak, aby korešpondoval so súčasnou dĺžkou života, hrozí krach dôchodkového systému.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda neschválila ďalšie zvýšenie veku odchodu do dôchodku. Ale ani nezrušila opatrenie predchádzajúcej vlády, ktoré dôchodkový vek pre ženy každým rokom až do roku 2014 zvyšuje o 9 mesiacov. Vo volebnom období 2006-2010 sa tak vek odchodu do dôchodku žien zvýši celkom o 3 roky.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

15. Ako SMER-SD plní sľub zvyšovať životnú úroveň dôchodcov

Čo sľúbili: Je spravodlivé a správne, ak naši dôchodcovia desaťročia poctivo platili dane a tvorili hodnoty a dnes sú vystavení životným podmienkam na hranici ľudskej dôstojnosti?

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Myšlienka sľubu je dobrá, vzhľadom na obmedzené zdroje v štátnom rozpočte by však pomoc štátu bolo dobré poskytnúť skôr mladým rodinám s deťmi a nezamestnaným, ktorí sú ohrození chudobou viac ako dôchodcovia. Faktom tiež je, že vláda nemá peniaze na vyššie dôchodky. Buď zvýši dane alebo narastie deficit verejných financií. Oboje zaťažuje našu ekonomiku.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Od roku 2006 vzrástol podiel dôchodcov ohrozených chudobou z 8 na 10%. Relatívna výška dôchodkov (teda pomer priemerného dôchodku k priemernej mzde v hospodárstve) sa dostala za súčasnej

vlády na najnižšiu úroveň v existencii samostatnej SR, a to aj po započítaní vianočných príspevkov.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

16. Ako vláda plní sľub stabilizovať prvý dôchodkový pilier

Čo sľúbili: Prioritou vlády bude zabezpečenie finančnej stability priebežne financovaného dôchodkového systému tak, aby spolu so systémom starobného dôchodkového sporenia poskytovali primerané hmotné zabezpečenie v starobe.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Prvý pilier treba predovšetkým pripraviť na očakávané starnutie obyvateľstva v nasledujúcich desaťročiach. Potrebné je stabilizovať prvý pilier tak, aby vyplácanie dôchodkov nezvyšovalo deficit verejných financií a tým nezaťažovalo budúce generácie.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda neprijala žiadne kroky, ktoré by dlhodobo stabilizovali prvý dôchodkový pilier. Krátkodobo naň majú pozitívny finančný účinok opatrenia zamerané na oslabenie druhého piliera (dvojnásobné otvorenie, zrušenie povinného vstupu mladých), dlhodobo je však účinok týchto zmien negatívny.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

17. Ako vláda plní sľub zachovať druhý pilier dôchodkového zabezpečenia

Čo sľúbili: Starobné dôchodkové sporenie ako súčasť dôchodkového systému založené na kapitalizačnom princípe a na princípe zásluhovosti vláda aj naďalej zachová.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Druhý pilier posilňuje dlhodobú stabilitu dôchodkového systému tým, že rozkladá zodpovednosť za budúce dôchodky medzi slovenský trh práce a svetové finančné trhy. Pomáha tak Slovensku vyrovnáť sa so starnutím obyvateľstva, v dôsledku ktorého priebežný systém financovania v budúcnosti nebude schopný pokryť dôchodky pre všetkých ľudí.

Áká je realita? Sľub je prevažne splnený. Druhý pilier síce ostáva zachovaný, vláda však viacerými aj neférovými krokmi významne ohrozila jeho existenciu.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

18. Ako vláda plní sľub zaviesť dobrovoľnosť v druhom pilieri dôchodkového zabezpečenia

Čo sľúbili: Chceme tento (druhý) pilier urobiť dobrovoľný. To znamená tí, ktorí doňho teraz budú musieť vstupovať povinne, chceme zaviesť dobrovoľnosť vstupu.

Zdroj: *Viera Tomanová, ministerka práce a sociálnych vecí, STV, O päť minút dvanásť, 23.7.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zrušením povinnosti pre mladých ľudí vstúpiť do druhého piliera vláda riskuje zvýšenie záťaže Sociálnej poisťovne v budúcnosti. V dôsledku starnutia obyvateľstva totiž priebežný systém financovania v budúcnosti nebude schopný pokryť dôchodky pre všetkých ľudí.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Vláda zrušila povinnosť pre mladých ľudí vstúpiť do druhého piliera od roku 2008.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

19. Ako SMER-SD plní sľub znížiť odvody do druhého piliera

Čo sľúbili: Treba zmeniť aj nevýhodný pomer rozdelenia dôchodkových odvodov medzi Sociálnu poisťovňu a súkromné DSS. (...) Napríklad na 12 percent pre Sociálnu poisťovňu a 6 percent pre DSS. Našou povinnosťou je predsa znižovať deficit SP. Ak Smer bude vo vláde, nebudeme mať záujem riešiť tento problém tým, že tú dieru budeme plátať verejnými peniazmi, ktoré potrebujeme na iné účely.

Zdroj: *Robert Fico, predseda strany SMER, týždenník Slovo, 31.5.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Išlo by podľa nich o prejedanie peňazí v súčasnosti na úkor budúcich generácií. Druhý pilier má totiž riešiť budúce deficity prvého piliera, ktoré vzniknú v dôsledku starnutia obyvateľstva.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda nenavrhol zmeny pomeru odvodov do 1. a 2. piliera.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

20. Ako SMER-SD plní sľub garantovať ceny plynu

Čo sľúbili: Chceme zagarantovať, že cena plynu nepôjde hore, lebo iným spôsobom upravíme Úrad pre reguláciu sieťových odvetví...

Zdroj: *Robert Fico, predseda strany SMER, Markíza, SITO, 15.6.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Regulácia monopolov je namieste. Garantovať dlhodobu nízke alebo stabilné ceny plynu však nie je možné, keďže závisia od svetového trhu s ropou, ktoré vláda

nedokáže ovplyvniť. Vhodnejším riešením by bolo odstránenie bariér vstupu do odvetvia.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Rast cien plynu pre domácnosti v roku 2007 výrazne spomalil, v roku 2008 klesol na nulu, v roku 2009 opäť mierne vzrástol a v roku 2010 dôjde dokonca k poklesu cien plynu. Vláda tiež posilnila svoj vplyv na regulačný úrad.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

21. Ako SMER-SD plní sľub bojovať s „nenažranými“ monopolmi

Čo sľúbili: "Stop nenažranosti SPP a vlády" - stálo na dvoch transparentoch, ktoré poslanci Smeru v daždi priviazali o plot centrály SPP. Robert Fico (citát): "Smer - Sociálna demokracia nebude nikdy resignovať na úlohu štátu pri tvorbe cien energií a vytvorí mechanizmus, ktorý umožní štátu chrániť obyvateľov pred bezohľadnou cenovou politikou monopolu."

Zdroj: *Robert Fico, predseda strany SMER, Rádio Slovensko, Rádiožurnál, 4.8.2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Regulácia monopolov je namieste. Garantovať dlhodobu nízke alebo stabilné ceny energií však nie je možné, keďže závisia od svetových trhov, ktoré vláda nedokáže ovplyvniť. Lepším riešením by bola liberalizácia týchto odvetví.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Rast cien energií a vody pre domácnosti sa po roku 2006 výrazne spomalil. K januáru 2007 ceny dokonca medziročne mierne poklesli, hoci v ďalších dvoch rokoch opäť mierne vzrástli. K miernemu poklesu cien dôjde s výnimkou vody aj od roku 2010. Vláda na podniky vyvíjala tlak, posilnila svoj vplyv na regulačný úrad a tiež oslabilu právomoci zahraničných akcionárov autonómne navrhovať zmeny regulovaných cien.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

22. Ako vláda plní sľub zabezpečiť sebestačnosť vo výrobe elektrickej energie

Čo sľúbili: Vláda SR pripraví Stratégiu energetickej bezpečnosti Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2030 zabezpečujúcu sebestačnosť vo výrobe elektrickej energie, optimálnu cenovú politiku, proexportnú schopnosť SR. (...) Vláda SR bude podporovať výstavbu a prevádzku nových zdrojov na výrobu elektriny vrátane dobudovania 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Energetická sebestačnosť nie je sama osebe ekonomickým prínosom, ak sa dajú energie lacnejšie doviesť zo stabilných krajín. Lepšou stratégiou je diverzifikácia a prípadne aj podpora obnoviteľných zdrojov.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda sa s majiteľom Slovenských elektrární spoločnosťou Enel dohodla na dostavbe 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne v Mochovciach s cieľovým dátumom 2012-13. Dostavba by mala krajine zabezpečiť sebestačnosť, o ktorú na pár rokov príde kvôli odstaveniu dvoch blokov v Jaslovských Bohuniciach. V spolupráci s energetickou skupinou ČEZ vláda pripravuje i výstavbu nového jadrového bloku v Bohuniciach, spustenie je plánované po roku 2020.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

23. Ako vláda plní sľub znižovať energetickú náročnosť Slovenska

Čo sľúbili: Vláda SR prijme opatrenia na zníženie energetickej náročnosti vrátane koncepcie energetickej efektívnosti.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zníženie energetickej náročnosti povedie k úsporám a súčasne pomôže zvýšiť energetickú bezpečnosť krajiny.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Energetická náročnosť hospodárstva každým rokom mierne klesá. Napriek tomu sa Slovensko v roku 2007 spomedzi 27 krajín Európskej únie umiestnilo až na 23. mieste.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

24. Ako SMER-SD plní sľub diverzifikovať energetické zdroje

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia podporí aktivity smerujúce k diverzifikácii dodávok a primeranému využitiu domácich zdrojov energií s cieľom znížiť prílišnú závislosť v dodávkach energetických zdrojov.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zabezpečenie možnosti pre dodávky energie z viacerých zdrojov (napríklad prepojením medzinárodných energetických sústav) zvýši energetickú bezpečnosť krajiny.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. V rovine plánov ostávajú diskusie o napojení Slovenska na ropovod Odesa – Brody podobne ako aj zvýšený dovoz elektriny z Ukrajiny vybudovaním prípojky. Pri plyne bola impulzom k diverzifikácii plynová kríza v januári 2009, počas ktorej SPP, a.s. po prvý raz v histórii zabezpečila reverzný chod plynovodu do Českej republiky a to aj v prípade opakovania podobnej krízy.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

25. Ako vláda plní sľub podporovať zdroje obnoviteľných energií

Čo sľúbili: Vláda SR pripraví motivačné pravidlá pre využívanie obnoviteľných zdrojov energií a zvyšovanie energetickej efektívnosti a získanie podpory z fondov EÚ v týchto oblastiach.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Obnoviteľné zdroje šetria životné prostredie a znižujú závislosť Slovenska od dodávok energie zo zahraničia. Pri ich podpore však treba zvážiť návratnosť investícií.

Áká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda zásadným spôsobom nezvýšila motiváciu využívať obnoviteľné zdroje energií. Výnimkou je protikrízové opatrenie z roku 2009, ktorým vyčlenila 8 mil. eur (240 mil. Sk) na podporu využitia slnečnej energie a biomasy. Ministerstvo výstavby nepodporilo stavbu veterných elektrární, ako dôvod uviedlo ich nepriaznivý vplyv na stabilitu elektrickej sústavy.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

26. Ako vláda plní sľub prijať Euro v roku 2009

Čo sľúbili: Lebo sme prijali jasný záväzok, ten záväzok je nespochybniteľný, že vláda sa bude správať tak, aby euro k 1. januáru 2009 bolo zavedené.

Zdroj: *Robert Fico, predseda vlády, TA3, V politike, 6.8.2006*

Čo tiež sľúbili: (SMER mieni) odložiť zavedenie eura o dva roky až k roku 2011.

Zdroj: *SME, 12.11.2005, [Smer sa chystá dane zvyšovať aj znižovať](#)*

Čo si o tom myslia odborníci? Splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Prijatím eura sa posilní menová stabilita a znížia transakčné náklady na jej stráženie. Vláda sa tiež zaväzuje plniť maastrichtské kritéria, čo je zárukou makroekonomickej stability. Mali by sa tak zlepšiť podmienky pre investovanie na Slovensku.

Áká je realita? Sľub bol úplne splnený. Slovensko prešlo na euro v stanovenom termíne 1.1.2009. SMER-SD tým porušil svoj predvolebný záväzok odložiť zavedenie eura do roku 2011.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

27. Ako SMER-SD plní sľub lepšie čerpať eurofondy

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia bude presadzovať:

- aby sa skrátil zdĺhavý proces vyhodnocovania projektov a tým aj minimalizovali ťažkosti spojené s efektívnym čerpaním zdrojov Európskej únie, ktoré je na veľmi nízkej úrovni

- aby sa zvýšila kontrola a transparentnosť čerpania európskych fondov a odstraňovalo riziko prípadov vrátenia pridelených zdrojov a uloženia prísnych sankcií

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Efektívne využitie peňazí z eurofondov pomôže zvýšiť kvalitu života.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda úspešne dočerpala prostriedky z eurofondov určené na programovacie obdobie 2004-2006 v sume takmer 1,2 mld. eur. V roku 2009 však Európska komisia požiadala Slovensko o vrátenie prostriedkov vo výške 38 mil. eur. Podstatne menej úspešná bola vláda pri čerpaní prostriedkov určených na roky 2007-13. K septembru 2009 Slovensko vyčerpalo iba 1,6% z 13,4 mld. eur, pričom schválené boli projekty vo výške 18,8%. Pre porovnanie, Česká republika čerpala prostriedky takmer 4-krát rýchlejšie.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

28. Ako vláda plní sľub podporovať zahraničné investície

Čo sľúbili: Zahraničné investície budú patriť k prioritám mojej činnosti. Nemôžeme prísť o zahraničných investorov. O tom bola aj diskusia pri úvodných rozhovoroch, či pôjdem do vlády. Myslím si, že zahraničných investorov treba na Slovensku udržať a pokiaľ možno prilákať ďalších.

Zdroj: *SME, Ľubomír Jahnátek, minister hospodárstva, SME, 7.7.2006, [Jahnátek: Po skončení misie poďakujem](#)*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Efektívna podpora investícií bez ohľadu na ich pôvod zvyšuje ekonomický potenciál Slovenska.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Prílev priamych zahraničných investícií začal po raste v roku 2006 klesať na historicky najnižšie úrovne v pomere k HDP. Príčinou je zastavenie privatizácie, zhoršené podmienky pre podnikanie a od roku 2009 aj kríza. Týždenník Trend začiatkom roka 2009 vypočítal, že v rokoch 2002-2006 (s výnimkou roku 2005) bolo Slovensko na špici krajín V4 v priamych zahraničných investíciách v pomere k HDP, v roku 2008 sa však prepadlo na posledné miesto.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

29. Ako SMER-SD plní sľub presunúť investičné stimuly od veľkých na malých a stredných podnikateľov

Čo sľúbili: Keby sme rozpočítali finančný stimul, ktorý dostala spoločnosť Kia na vytvorenie jedného pracovného miesta, tak sú to neefektívne vynaložené peniaze. Ak by sme tú istú sumu dostali medzi malé a stredné podniky na Slovensku, tak bude počet nových pracovných miest pravdepodobne niekoľkonásobne vyšší.

Zdroj: Robert Fico, predseda SMER-u, Lidové noviny, 18.3. 2006, [Robert Fico: Český model nad slovenským vyhrál](#)

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Samotná veľkosť podporeného subjektu nie je rozhodujúca, dôležité je sledovať efektívnosť poskytnutého stimulu, t.j. aký je jeho prínos (napr. počet vytvorených pracovných miest, pridaná hodnota, zlepšenie kvality života) v pomere k výške podpory.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Ministerstvo hospodárstva uviedlo, že spomedzi podnikov, ktorým bola poskytnutá investičná pomoc v období 2006 – 2008, spĺňal kritériá stredného podniku jediný podnik (t.j. počet zamestnancov podniku nepresahuje 250), ostatné podporené spoločnosti patria medzi veľké podniky (t.j. s počtom zamestnancov nad 250).

Zdroj: INEKO

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

30. Ako SMER-SD plní sľub podporovať investície s vyššou pridanou hodnotou

Čo sľúbili: Otázkou je, ako sa nám bude dariť lákať investorov do výroby s vyššou pridanou hodnotou. Nemôžeme sem preto lákať investora, pre ktorého budú slovenské ženy za deväťtisíc korún montovať nejaké káble. To už nie je investícia, ktorú dnes potrebujeme. Musíme hľadať niečo iné.

Zdroj: Lidové noviny, 18.3. 2006, ["Robert Fico: Český model nad slovenským vyhrál"](#)

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Investície s vyššou pridanou hodnotou zvyšujú konkurencieschopnosť hospodárstva, čím vytvárajú aj predpoklady pre rýchlejší rast plátov. Zároveň vytvárajú podmienky pre dlhodobšie pôsobenie investorov na Slovensku, keď znížia riziko odchodu investorov v dôsledku rastu ceny práce.

Aká je realita? Sľub zostáva prevažne nesplnený. Od začiatku roka 2008 síce platí nový zákon o investičnej pomoci, podľa ktorého výška stimulov rastie so zvyšujúcim sa vzdelaním nových pracovníkov. V rokoch 2005-07 však v high-tech a medium-tech výrobných odvetviach nedošlo k výraznejšiemu rastu počtu pracovných miest, zamestnanosť vo vedomostne náročných odvetviach služieb dokonca klesla.

Zdroj: INEKO

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

31. Ako vláda plní sľub pomáhať pri financovaní STV a Slovenského rozhlasu

Čo sľúbili: Ak chceme, aby si STV a Slovenský rozhlas plnili úlohy, na ktoré sú zriadené, bude sa musieť na ich financovaní významne podieľať aj štát.

Zdroj: Marek Maďarič, minister kultúry (SMER), SME, 7.7.2006, [Maďarič: Musíme oživiť kinematografiu](#)

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Charakter vysielania verejnoprávnych médií oprávňuje finančnú pomoc štátu, optimálne by však bolo, keby boli Slovenská televízia a Slovenský rozhlas manažované takým spôsobom, aby dodatočné financovanie štátom nebolo potrebné.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda upravila spôsob platenia koncesionárskych poplatkov, po novom platia nielen majitelia televízií či rádií, ale všetci odberatelia elektrického prúdu, respektíve firmy s viac ako 3 zamestnancami. Očakávané príjmy sa však nenaplnili, obe médiá vykazujú straty a STV hrozila aj platobná neschopnosť. Finančné problémy vláda opakovane riešila ad hoc dotáciami, koncom roku 2009 tiež podpísala s oboma médiami 5-ročnú zmluvu o financovaní najmä programov vo verejnom záujme.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

32. Ako SMER-SD plní sľub zabezpečiť viac peňazí pre kultúru

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia považuje za dôležité deklarovať snahu odstrániť platovú diskrimináciu celého sektora kultúry a dosiahnuť stav, keď kvalitný výsledok tvorivej a pracovnej aktivity umožní jej nositeľovi dôstojný život. (...) SMER – sociálna demokracia považuje za dôležité deklarovať podporu pôvodnej tvorby (...).

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Názory sa rôznia. Jedni tvrdia, že štát by mal podporovať najužitočnejšie projekty prostredníctvom transparentnej súťaže. Druhí hovoria, že kultúra by mala s výnimkou vybraných oblastí (napr. ochrana pamiatok) fungovať bez podpory štátu.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Po roku 2006 objem výdavkov na kultúru v pomere k HDP najskôr klesal, v rokoch 2009 a 2010 však stúpne nad úroveň z roku 2006.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

33. Ako vláda plní sľub zabezpečiť rast miezd (aj reálnych)

Čo sľúbili: (Cieľom je) Parametre hospodárskej politiky štátu nastaviť tak, aby dosahovaný hospodársky rast bol sprevádzaný rastom reálnych miezd.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. V čase rýchlo rastúcej ekonomiky je podľa nich sľub ľahko splniteľný. Bez reforiem je však len prázdny politický heslom.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. V rokoch 2006 až 2008 pokračoval vysoký rast nominálnych aj reálnych miezd (významnou príčinou boli reformy predchádzajúcej

vlády a dobre rozbehnutá ekonomika), v roku 2009 sa však výrazne spomalil, resp. zastavil (významnou príčinou je hospodárska kríza).

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

34. Ako vláda plní sľub vytvoriť podmienky pre 5-percentný ročný rast HDP

Čo sľúbili: (Cieľom je) Vytvoriť podmienky pre tempo hospodárskeho rastu nad 5% hrubého domáceho produktu ročne.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Vytvorenie podmienok pre udržateľný vysoký rast HDP by malo byť jedným z hlavných cieľov každej vlády, keďže je zásadným predpokladom rastu životnej úrovne.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Pravidelný prieskum projektu HESO inštitútu INEKO totiž ukazuje, že vláda svojou činnosťou ekonomický rast skôr brzdí ako podporuje. Podľa komisie cca 60 odborníkov bolo priemerné hodnotenie vládnych opatrení negatívne v ôsmich štvrtrokoch a pozitívne iba v dvoch štvrtrokoch.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

35. Ako vláda plní sľub komplexne riešiť rómsku problematiku

Čo sľúbili: Vláda naďalej považuje riešenie rómskej problematiky za svoju prioritu. Na jej realizáciu bude podporovať všetky rozvojové programy s cieľom zlepšovať život Rómov a integráciu rómskej komunity do spoločnosti... Vo väčšej miere než doposiaľ budú v regionálnom rozvoji riešené sociálno-ekonomické problémy rómskej komunity s dôrazom na komplexný charakter prijímaných opatrení...

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Komplexné riešenie rómskej problematiky by viedlo k zlepšeniu životnej úrovne marginalizovaných rómskych skupín i zníženiu napätia v spoločnosti. Malo by tiež pozitívne ekonomické dopady v dôsledku zapojenia ďalšej pracovnej sily do ekonomiky.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda do konca septembra 2009 nepokročila v čerpaní 180 miliónov eur (takmer 5,5 mld. Sk) vyčlenených na rómsku problematiku. Realitou je tiež rastúce napätie medzi väčšinovým obyvateľstvom a rómskou menšinou.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

36. Ako vláda plní sľub zlepšiť podmienky pre podnikanie

Čo sľúbili: Vláda SR zlepšiť podmienky pre rozvoj všetkých foriem podnikania (...) (Vláda si kladie za cieľ) garantovať stabilitu a predvídateľnosť podnikateľského prostredia.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Kvalitnejšie podnikateľské prostredie vedie k vyššiemu hospodárskemu rastu, vyššej zamestnanosti a životnej úrovni v celej krajine.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Prijatím eura od 1. januára 2009 vláda prispela k stabilite a predvídateľnosti podnikateľského prostredia. Vo svetových i domácich rebríčkoch sa však situácia skôr zhoršuje. Slovensko si oproti roku 2005 pohoršilo v hodnoteniach Doing Business Svetovej Banky, Indexu konkurencieschopnosti Svetového ekonomického fóra, Indexu ekonomickej slobody World Heritage Foundation i slovenského Indexu podnikateľského prostredia.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

37. Ako SMER-SD plní sľub o zmene volebného systému

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia v boji proti politickej korupcii vo forme kupovania nezávislých poslancov presadí zmenu volebného systému, aby aspoň polovica poslaneckého zboru bola volená v jednomandátových volebných obvodoch, v ktorých by voliči mali právo zbaviť poslanca jeho mandátu aj v priebehu volebného obdobia.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Väčšinový volebný systém by oslabil zastúpenie menšín v parlamente a pravdepodobne by viedol k zvýšeniu počtu nezávislých poslancov, čo by mohlo oslabiť politickú stabilitu.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda neschválila ani nenavrhla zmenu volebného systému.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

38. Ako SMER-SD plní sľub snažiť sa o zhodu koalície a opozície

Čo sľúbili: Koho sa pýtala vládna koalícia keď prijímali tie šialené zákony v zdravotníctve, že či s tým súhlasíme alebo nesúhlasíme? (...) Musí prísť širšia politická dohoda medzi novou vládou koalíciou a opozíciou, ktorá v danej situácii vznikne.

Zdroj: *Robert Fico, predseda strany SMER, TA3, V politike, 23.4.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Dosahovanie konsenzu pri schvaľovaní legislatívy znižuje riziko jej zvrátenia po zmene vlády a podporuje tak právnu stabilitu. Snaha o konsenzus za každú cenu však môže vláde zabrániť presadiť zásadné zmeny.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Žiadne veľké legislatívne zmeny neboli schválené na základe konsenzu koalície a opozície (novela Zákonníka práce, zmena dôchodkovej reformy, zákaz zisku zdravotných poisťovní, vyvlastňovanie pozemkov, tlačový zákon, atď.). Parlament zatiaľ schválil len jediný návrh opozičných poslancov a to novelu školského zákona Józsefa Berényiho a Lászlóa Szigetiho.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

39. Ako Robert Fico plní sľub odvolať ministra do 24 hodín v prípade pochybenia

Čo sľúbili: Fico uviedol, že jeho ministri budú v prípade, že urobia chybu, odvolaní do 24 hodín. Podľa neho by sa potom nemali vrátiť ani do parlamentu, ak boli zvolení. "Napríklad ak spôsobia dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu," vyhlásil Fico. Dôvodom na odchod by podľa neho malo byť aj podozrenie z pochybenia ministra s tým, že ak by sa podozrenie nepreukázalo, bol by "rehabilitovaný".

Zdroj: *Pravda*, 3.7.2006, názov článku: "Fico do vlády berie hovorcov aj podnikateľov"

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Odvolávanie ministrov do 24 hodín v prípade pochybenia či iba podozrenia z pochybenia by ohrozovalo stabilitu a akcieschopnosť vlády. Sporné je, či je možné odvolaného ministra dostatočne „rehabilitovať“ v prípade, že sa podozrenie z pochybenia nepotvrdí.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Od nástupu súčasnej vlády do úradu vzniklo podozrenie z vážneho pochybenia ministeriek Tomanovej a Kramplovej a ministrov Jahnátka, Jureňa, Kašického, Počiatka, Izáka, Harabina, Januška, Štefanova a Chrbeta, v prípade ministrov Počiatka a Harabina dvakrát. Odvolaní boli Jureňa, Izák, Kramplová, Janušek, Chrbet a Turský, s výnimkou ministra Izáka premiér konal až týždeň či v prípade Januška dokonca mesiace po medializácii káuz. Ostatní ministri zotrvali vo funkciách.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

40. Ako vláda plní sľub zvýšiť inovačnú aktivitu Slovenska na priemer EÚ

Čo sľúbili: Vláda SR vypracuje inovačnú stratégiu pre Slovensko, ktorá v cieľovom horizonte umožní zvýšiť inovačnú aktivitu Slovenska na priemernú úroveň dosahovanú v rámci EÚ a vytvorí efektívny systém financovania vývoja a inovácií kombináciou súkromných a verejných zdrojov.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády*, august 2006

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Inovácie sú jedným zo zdrojov rastu konkurencieschopnosti hospodárstva a v konečnom dôsledku i rastu životnej úrovne. Vláda by preto mala vytvárať podmienky pre zvyšovanie inovačnej aktivity.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. V roku 2007 vláda schválila Inovačnú stratégiu na roky 2007 až 2013. Napriek tomu je Slovensko v rámci EÚ v hodnoteniach inovačnej aktivity medzi poslednými štátmi. Úroveň inovačnej aktivity na Slovensku v roku 2008 za európskym priemerom zaostávala viac ako v roku 2005.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

41. Ako SMER-SD plní sľub zvýšiť podporu farmárov

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia bude presadzovať taký systém finančných podpôr v poľnohospodárstve, ktoré zrovnoprávnia slovenských poľnohospodárov s poľnohospodármi v okolitých krajinách a umožnia spravodlivú súťaž v rámci Európskej únie.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Dotácie do poľnohospodárstva kazia hospodársku súťaž, umelo zvyšujú ceny potravín a tiež odčerpávajú peniaze z oblastí, kde naozaj chýbajú (napr. zdravotníctvo a školstvo). Podľa niektorých odborníkov by bolo pre nás výhodnejšie dovážať dotované potraviny z okolitých krajín a ušetrené peniaze investovať do dôležitejších sektorov.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Na rozdiel od predchádzajúcej vlády bola v troch rozpočtoch súčasnej vlády na roky 2007 až 2009 farmárom pridelená maximálna možná podpora povolená pravidlami EÚ, nižšiu podporu dostanú len v roku 2010.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

42. Ako vláda plní sľub zlepšiť vymožitelnosť práva

Čo sľúbili: V záujme efektívneho boja s korupciou vláda SR podnikne kroky na prijatie legislatívnych a technických podmienok potrebných na **skrátienie času od odhalenia a objasnenia protiprávneho konania po jeho potrestanie**.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Skvalitňovanie súdnictva patrí medzi najdôležitejšie priority Slovenska.

Aká je realita? Sľub zostáva prevažne nesplnený. Priemerná dĺžka súdnych konaní oproti predchádzajúcemu volebnému obdobiu neklesá, výnimkou sú občianskoprávne spory. Vymožitelnosť práva negatívne ovplyvnilo zrušenie Špeciálneho súdu v máji

2009. Zhoršovanie atmosféry v súdnictve dokumentuje aj petícia „Päť viet“, ktorú v októbri 2009 podpísalo viac ako sto sudcov.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

43. Ako vláda plní sľub zvýšiť materiálne a personálne zabezpečenie súdov

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia podporí zvýšenú materiálnu a personálnu podporu súdom.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Celkovo chce Harabin zvýšiť počet sudcov na Slovensku približne o 200. Podľa jeho slov je totiž jedným z hlavných zámerov ministerstva zrýchliť prácu súdov.

Zdroj: *Štefan Harabin, minister spravodlivosti (HZDS), SME, 30.8.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Počet sudcov na Slovensku vysoko prevyšuje počty sudcov v mnohých krajinách s lepšou vymožitelnosťou práva. Ministerstvo by malo pozornosť zamerať na zvýšenie efektivity práce sudcov, nie ich počtu.

Aká je realita? Sľub je prevažne nespĺnený. Počet sudcov sa oproti priemeru roka 2005 k roku 2008 zvýšil o 39, čo predstavuje zhruba pätinu sľubovaného rastu. Relatívne platové podmienky sa nezmenili, sú naďalej legislatívne naviazané na priemernú mzdu v hospodárstve ako jej trojnásobok.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

44. Ako vláda plní sľub zastaviť privatizáciu, resp. neprivatizovať tzv. strategické podniky (energetika, lesy, železnice, letiská, zdravotníctvo, atď.)

Čo sľúbili: Vláda SR nebude pokračovať v privatizácii a v doprivatizácii majetkovej účasti štátu v strategických podnikoch. Vláda určí, ktoré podniky a inštitúcie sú z hľadiska národno-štátnych záujmov strategické.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. V prevažnej väčšine tzv. strategických podnikov uvedených v danom sľube sa štátne vlastníctvo preukázalo v riadení menej efektívne ako súkromné vlastníctvo či štátna regulácia aktivít súkromných podnikov.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Vláda zastavila privatizáciu tzv. strategických podnikov. Krátko po svojom nástupe, v októbri 2006, odstúpila od privatizácie bratislavského letiska, zastavila tiež privatizáciu nákladnej železničnej spoločnosti Cargo.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

45. Ako vláda plní sľub odkúpiť späť akcie Slovenských elektrární a Transpetrolu

Čo sľúbili: „Slovensko je pripravené kúpiť späť akcie Slovenských elektrární“, v ktorých 66-percentnú väčšinu získal taliansky Enel. „Vláda nepripustila inú možnosť ako spätný odkup akcií do rúk štátu. Iné alternatívy sme okamžite zastavili,“ povedal (minister hospodárstva Ľubomír) Jahnátek.

Zdroj: *Hospodárske noviny*, 10.8.2006

Transpetrol má opäť celý patriť Slovenskej republike. (...) Minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek včera na rokovaní so zástupcami Yukos Finance, B.V., dohodol, že firma predá svoj 49-percentný podiel slovenskej vláde. "Slovenská vláda teraz nepripustila inú možnosť ako spätný odkup," povedal po rokovaní minister.

Zdroj: *SME*, 10.8.2006

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Spätné odkúpenie Transpetrolu je dobrým riešením vzhľadom na fakt, že jeho pôvodný vlastník Yukos sa dostal pod vplyv ruského štátu. Manažovať Slovenské elektrárne však zrejme lepšie zvládne spoločnosť Enel než slovenský štát.

Aká je realita? Sľub je čiastočne splnený. Akcie Slovenských elektrární späť odkúpené neboli. Minister hospodárstva však v marci 2009 podpísal zmluvu o spätnom odkúpení 49-percentného podielu Transpetrolu.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

46. Ako SMER-SD plní sľub preskúmať privatizáciu energetických podnikov

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia preskúma privatizáciu strategických energetických podnikov a v prípade zistenia porušenia zákona využije všetky právne prostriedky na zrušenie privatizačných zmlúv.

Zdroj: *Volebný program SMER-u*, december 2005

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Ak bol pri privatizácii porušený zákon, je správne vyvodiť dôsledky. Vyhrážanie sa investorom odňatím kontrolných právomocí bez relevantných dôvodov však ohrozuje právnu stabilitu a znižuje atraktivitu Slovenska pre ďalšie investície.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. K zrušeniu privatizačných zmlúv nedošlo. V súvislosti s privatizáciou menšinového podielu SPP bolo podané trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a, predaj však nebol spochybnený. V roku 2008 vláda zákonom vrátila štátu časť právomocí týkajúcich sa podávania cenových návrhov.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

47. Ako SMER-SD plní sľub upraviť, resp. zrušiť „zlé“ reformy pravicovej vlády

Čo sľúbili: Zásadne opraviť a ak je nevyhnutné aj zrušiť tzv. reformné kroky pravicovej vlády, ktoré deštruovali model sociálne a ekologicky orientovaného trhového hospodárstva zakotveného v ústave Slovenskej republiky (smerom k sociálnemu štátu).

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Reformy boli podľa viacerých názorov dobré, keďže prispeli k hospodárskemu rastu a poklesu nezamestnanosti. Štatistiky o chudobe za rok 2005 sa zlepšili, reformy preto podľa niektorých odborníkov ani nemožno označiť za „pravivé“.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. K výraznej úprave hlavných reforiem nedošlo. Vláda nezrušila rovnú daň, nezavedla nižšiu DPH na potraviny či energie, nepresadila daň z dividend či vyššie dane pre banky a monopoly, nezmenila ani pomer odvodov do prvého a druhého piliera. Vláda však čiastočne zvrátila reformu zdravotníctva (zrušila poplatky, zastavila transformáciu a privatizáciu poisťovní a nemocníc, obmedzila použitie zisku v zdravotnom poistení) a reformu trhu práce (zavedla súbeh odstupného a výpovednej lehoty, mierne posilnila odbory, obmedzila prácu na dobu určitú a rozšírila platnosť kolektívnych zmlúv).

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

48. Ako vláda plní sľub odstraňovať chudobu a budovať sociálny štát

Čo sľúbili: Vláda Slovenskej republiky všestranne podporí reálne smerovanie Slovenskej republiky k naplneniu jej charakteristiky ako sociálneho štátu... Prioritou vlády bude čo najefektívnejšie znižovať mieru chudoby obyvateľov, ktorá je spomedzi štátov Európskej únie jedna z najvyšších.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Boj s chudobou medzi úlohy vlády patrí. Budovanie sociálneho štátu na úkor slobodného trhu však môže viesť k pomalšiemu rastu životnej úrovne. Faktom tiež je, že predvolebná rétorika označujúca Slovensko za krajinu s najväčšou chudobou v EÚ bola nepravdivá.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. V rokoch 2005 až 2007 síce klesol podiel ľudí ohrozených chudobou z 13% na 11%, v roku 2008 sa však pozitívny vývoj zastavil. Situácia sa zhoršila pre znevýhodnené skupiny, keď stúpol podiel ohrozených dôchodcov aj nezamestnaných. Sila štátu meraná podielom verejných výdavkov na HDP za súčasnej vlády klesla na najnižšiu úroveň v EÚ. Rozpočet ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny vrátane výdavkov na sociálnu inklúziu ani v jednom z rozpočtov súčasnej vlády nedosiahol v pomere k HDP úroveň z roku 2006.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

49. Ako SMER-SD plní sľub znížiť podiel ľudí s nižším ako priemerným príjmom

Čo sľúbili: Je spravodlivé a správne, ak sedemdesiat percent pracujúcich ľudí zarába menej ako je štatisticky vykazovaná priemerná mzda?

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Rozdiely vo výške príjmov sú na Slovensku pomerne malé. Vláda by sa nemala sústreďovať priamo na znižovanie príjmových rozdielov, mala by skôr odstraňovať prekážky, ktoré ľuďom bránia zlepšiť vlastnú situáciu (nedostatočná kvalifikácia, rigidný trh práce) a tiež chrániť ľudí pred chudobou (napr. zabezpečením určitej minimálnej úrovne príjmov).

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Podiel zamestnancov, ktorí v rokoch 2007 a 2008 zarábali menej ako priemerná mzda (cca 65%), bol vyšší ako v poslednom plnom roku predchádzajúcej vlády (cca 62%).

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

50. Ako vláda plní sľub odškodniť klientov nebankových subjektov

Čo sľúbili: Vláda SR podporí čiastočné odškodnenie poškodených klientov nebankových subjektov.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Výnosy sľubované nebankovými subjektmi boli nereálne, tí ktorí do nich investovali konali neuvážene. Ak by ich štát odškodnil, konal by na úkor tých uvažlivých. Tiež by mu zostalo menej peňazí na ľudí, ktorí pomoc štátu najviac potrebujú (chorí, dôchodcovia, nezamestnaní) a na iné priority (napr. vzdelávanie).

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda nepresadila odškodnenie klientov nebankových subjektov.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

51. Ako vláda plní sľub zmierniť regionálne rozdiely

Čo sľúbili: Vláda prijme tiež opatrenia na zmiernenie prehlbujúcich sa a neodôvodnených rozdielov v cene práce medzi regiónmi a odvetviami.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Časť odborníkov považuje regionálne rozdiely za vážny problém, ktorý je potrebné riešiť, časť si myslí, že ide o prirodzený jav. Zhodujú sa však na tom, že ak budeme nadmerne dotovať zaostalejšie regióny na úkor vyspelejších, môžeme spomaliť ekonomický rast štátu, čím strácajú bohatí i chudobní a to vo všetkých regiónoch.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Regionálne rozdiely v platoch sa v porovnaní rokov 2005 a 2008 mierne zmenšili. Hoci platy v Bratislave už nerástli najrýchlejšie zo všetkých krajov (boli to Trnava a Žilina), relatívne rozdiely v platoch najchudobnejších voči najbohatším krajom sa zmenšili iba minimálne – o 1,6%. Vo vývoji nezamestnanosti nie je zreteľný žiadny trend znižovania regionálnych rozdielov. Vláda však v roku 2007 presadila udeľovanie investičnej pomoci v závislosti od miery nezamestnanosti v regióne.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

52. Ako vláda plní sľub podporovať bývanie pre mladé rodiny a chudobných

Čo sľúbili: Vláda zvýši mieru podpory financovania bývania formou bonifikácie hypotekárnych úverov a bude pokračovať v podpore stavebného sporenia s cieľom zlepšenia prístupu k bytovému fondu najmä mladým rodinám.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Podľa viacerých odborníkov je bývanie najmä mladých rodín s nízkym príjmom sociálnym problémom, ktorý by mala vláda adresne riešiť. Druhá skupina upozorňuje, že pri súčasnej vyspelosti bankového sektora a dostupnosti pôžičiek štátne zásahy na trhu s bytmi nie sú žiaduce.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda síce pokračuje v bonifikovaní hypotekárnych úverov aj v podpore stavebného sporenia, celkovo však verejné výdavky na bývanie v reálnom vyjadrení ani v pomere k HDP nedosahujú úroveň z roku 2006 (0,39% HDP v roku 2010 oproti 0,5% HDP v roku 2006).

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

53. Ako vláda plní sľub zvýšiť rodičovský príspevok

Čo sľúbili: (Vláda) bude presadzovať postupné zvyšovanie rodičovského príspevku v časovom horizonte do roku 2010 tak, aby satureoval stratu pracovných príjmov rodiča aspoň na minimálnej úrovni.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Adresné zvyšovanie rodičovského príspevku môže byť jedným z nástrojov na podporu pôrodnosti. Rodiny s vyššími príjmami ho však nepotrebujú dostávať v plnej výške. Rizikom opatrenia je, že pri nadmernej podpore by sa pre niektoré skupiny obyvateľstva mohlo stať rodenie detí alternatívou práce.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Rodičovský príspevok bol v rokoch 2006 až 2009 v pomere k minimálnej mzde vždy nižší ako v roku 2005 (56% v roku 2009 oproti 61%

v roku 2005). Od roku 2010 vláda presadila zvýšenie príspevku na 256 eur (83% minimálnej mzdy) pre ľudí, ktorí boli aspoň 270 dní pred narodením dieťaťa zamestnaní. Pre zvyšných rodičov zostáva príspevok vo výške 164 eur.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

54. Ako SMER-SD plní sľub zmierňovať platové rozdiely

Čo sľúbili: Je spravodlivé a správne, ak sedemdesiatim piatim percentám ľudí za posledných osem rokov klesla reálna mzda o 7 percent, kým dvadsiatim piatim stúpila o 26 percent?

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Poukazujú jednak na nepravdivosť uvedených čísiel, ale aj na fakt, že cenu práce určuje predovšetkým trh. Rizikom vládnych zásahov je, že ľudia s nízkou kvalifikáciou by sa pri umelo vysokej cene práce prakticky nemohli zamestnať, naopak ľudí s vysokou kvalifikáciou by zníženie platu motivovalo hľadať lepšie podmienky v zahraničí.

Aká je realita? Miera nerovnosti v príjmoch na Slovensku v rokoch 2006 až 2008 klesla, keď napr. Giniho index klesol z 28% na 24%. Giniho index nadobúda hodnoty od 0 do 100%, kde 0 znamená absolútnu rovnosť a 100% absolútnu nerovnosť. Dôvodom rastúcej rovnosti bol pravdepodobne rýchly rast ekonomiky, ktorý pomáhal znižovať nezamestnanosť a zvyšovať príjmy najmä chudobnejším ľuďom.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

55. Ako vláda plní sľub zvýšiť príspevok pri prvonarodenom dieťati

Čo sľúbili: Vláda presadí príplatok k príspevku pri narodení prvého dieťaťa a to v celkovej sume s príspevkom najmenej 15 000 Sk (498 eur) a zabezpečí medziročnú valorizáciu príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodilo viac detí.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Vyšší príspevok pri prvonarodenom dieťati podporuje mladé rodiny, vhodnejším riešením ako jednorazový príspevok by však bola valorizácia pravidelných rodinných prídavkov či príspevky pri narodení ďalších detí.

Aká je realita? Sľub bol splnený. V roku 2007 vláda k príspevku pri narodení dieťaťa (vo výške približne 148 eur) zaviedla aj príplatok pri narodení prvého dieťaťa vo výške približne 365 eur, vo februári 2008 ho valorizovala na 678 eur. Od januára 2009 tento príspevok platí aj pri narodení druhého a tretieho dieťaťa.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení sľubu čítajte [tu](#).

56. Ako SMER-SD plní sľub zaviesť adresnosť v dávkach v hmotnej núdzi

Čo sľúbili: SMER zabezpečí odovzdanie kompetencií na úseku hmotnej núdze obciam (ako prenesený výkon štátnej správy), pričom obmedzí plošné vyplácanie dávky v hmotnej núdzi a zavedie adresnú a bezhotovostnú pomoc.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Adresné vyplácanie dávok v hmotnej núdzi zefektívni sociálny systém, zabezpečí, že pomoc sa dostane k tým, ktorí ju naozaj potrebujú.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vyššia adresnosť dávok v hmotnej núdzi nebola zavedená, nedošlo ani k sľubovanému prenosu kompetencií na obce.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

57. Ako vláda plní sľub nespoplatniť denné vysokoškolské štúdium

Čo sľúbili: Vláda nezavedie spoplatnenie dennej formy vysokoškolského vzdelávania.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Sociálna spravodlivosť bezplatného vysokoškolského štúdia je otázná. Vysokoškolské štúdium je prínosom najmä pre samotného študenta, pri bezplatnom štúdiu však vysoké školy platia i ľudia, ktorí nikdy študovať nebudú. Spoplatnením štúdia by štát ušetril peniaze, ktoré by mohol využiť na štipendiá pre sociálne slabších a nadaných študentov.

Aká je realita? Sľub je prevažne splnený. Denné štúdium zostalo prevažne bez poplatkov, v roku 2007 však vláda spoplatnila súbežné štúdium viacerých akademických programov. Zúžila teda bezplatné štúdium na jeden akademický program v štandardnej dĺžke. V máji 2009 podľa správy ministerstva školstva 18 z 20 vysokých škôl nelegálne vyberalo školné, či už vo forme darov alebo poplatkov za nadštandardnú dĺžku štúdia v roku 2007/8.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

58. Ako vláda plní sľub zvýšiť platy v školstve a zlepšiť sociálny status učiteľov

Čo sľúbili: Cieľom vlády SR je postupne dosiahnuť v tomto volebnom období priemerný plat v školstve na úrovni priemerného platu v národnom hospodárstve.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Naši učitelia majú v medzinárodnom porovnaní nižšie platy v pomere k priemernej mzde. Pre zvýšenie kvality školstva je však nevyhnutná celková reforma školstva, ktorej súčasťou

by mala byť racionalizácia počtu učiteľov, ako aj zavedenie obsahovej reformy s väčším priestorom pre súťaž medzi školami a sebarealizáciu kvalitných učiteľov.

Áká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Napriek pokračujúcemu rastu platov priemerná mzda v školstve v roku 2008 (639 eur) dosiahla iba 88% priemerného platu v hospodárstve (723 eur).

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

59. Ako vláda plní sľub zvýšiť objem financií pre školstvo na 5% HDP

Čo sľúbili: Vláda SR uplatní v školstve viac zdrojové financovanie s cieľom postupného dosiahnutia úrovne 5 % HDP.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Peniaze investované do školstva budú mať pozitívny dopad na celú spoločnosť. Samotné „nalievanie peňazí“ do školstva však nestačí. Potrebná je reforma, ktorá by zahrnula zatváranie menej prínosných škôl a spoplatnenie vysokoškolského štúdia.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Napriek zvyšovaniu verejných výdavkov na vzdelávanie, ich podiel na HDP nepresiahol 5%. Verejné výdavky na školstvo dosiahli v roku 2008 3,71% HDP, v roku 2009 4,56% HDP a v roku 2010 4,6% HDP.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

60. Ako SMER-SD plní sľub vyčleniť viac peňazí pre vysoké školy

Čo sľúbili: (SMER bude) zvyšovať verejné prostriedky pre vysoké školstvo s cieľom dosiahnuť výšku 1,2% z HDP mimo finančných zdrojov zameraných do sociálnej oblasti študentov.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Dlhodobý nedostatok financií pre vysoké školy je jednou z príčin ich nízkej kvality. Je však dôležité aby vláda peniaze rozdeľovala transparentne a tak, aby školy motivovala k zvyšovaniu kvality. K tomu by malo pomôcť aj zavedenie finančnej spoluúčasti študentov.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Výdavky na vysoké školy v pomere k HDP vzrástli z 0,81% v roku 2006 na 0,94% v roku 2010. Nárast ovplyvnila zmena metodológie vypracovania rozpočtu, keď sa od roku 2008 do neho zarátavajú aj európske zdroje a vlastné zdroje škôl. Prostriedky pre vysoké školy stále nedosahujú úroveň 1,2% HDP.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

61. Ako vláda plní sľub znížiť počet žiakov v triedach

Čo sľúbili: Vláda SR bude dbať o to, aby sa znižoval počet detí a žiakov v jednotlivých triedach.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Nižší počet žiakov v triedach umožňuje učiteľom individuálnejší prístup a vyššiu flexibilitu vo výuke.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Školský zákon stanovil nižšie limity na počet žiakov v triede. Od roku 2005 došlo k zníženiu priemerného počtu žiakov v triedach v základných školách, stredných školách i gymnáziách.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

62. Ako vláda plní sľub vyčleniť viac peňazí pre vedu a výskum

Čo sľúbili: Cieľom vlády je, aby v spolupráci vysokých škôl, Slovenskej akadémie vied, výskumných a vývojových centier, vedeckých a technologických parkov, podnikateľských inkubátorov a technologicky orientovaných firiem a úspešného čerpania prostriedkov z fondov EÚ sa postupne dosiahla úroveň financovania vedy a techniky vo výške 0,8 % HDP.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Podpora vedy a vzdelania je podľa nich základným predpokladom pre správne fungovanie spoločnosti. Samotné navýšenie peňazí však nestačí, potrebné je vytvorenie transparentného, motivačného mechanizmu a adresná podpora kvalitného výskumu a vedy s merateľným prínosom pre spoločnosť.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Verejné výdavky na vedu a techniku boli v pomere k HDP v rokoch 2007 a 2008 nižšie ako v roku 2006, keď dosiahli 0,47%. Až v rokoch 2009 a 2010 dochádza aj vďaka eurofondom k výraznejšiemu rastu, dosiahnutá úroveň 0,68% HDP však stále zaostáva za sľubovaným 0,8%-ným podielom.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

63. Ako vláda plní sľub realizovať obsahovú reformu školstva

Čo sľúbili: Vláda vytvorí legislatívny rámec na obsahovú prestavbu výchovy a vzdelávania na základných a stredných školách.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Obsah ani spôsob výučby sa za posledné desaťročia veľmi nezmenil. Učebné osnovy treba prispôbiť novým podmienkam, najmä dôraznejším požiadavkám na žiakov a študentov, aby boli schopní aplikovať teoretické poznatky v praxi. Vláda by však mala špecifikovať, čo podľa nej obsahová reforma školstva znamená.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Od školského roka 2008/2009 platí školský zákon upravujúci obsahovú reformu školstva. Jej zhodnotenie bude možné až po roku či dvoch praxe. Podľa prieskumu INEKO, do ktorého sa v marci 2009 zapojilo 1600 učiteľov základných škôl, učitelia vítajú viac voľnosti a možnosti prispôbiť učivo reálnemu životu. Súčasne však kritizujú nedostatok učebníc a pomôcok pre výučbu.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

64. Ako vláda plní sľub prispôbiť stredné školstvo na potreby podnikov

Čo sľúbili: Vláda SR zabezpečí koordináciu odborného vzdelávania a trhu práce, prispôbenie učebných a študijných odborov jeho požiadavkám... Vláda zväží zavedenie motivačných kritérií pre účasť zamestnávateľských zväzov a zamestnávateľov v odbornej i praktickej príprave žiakov.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zladenie odborov a osnov stredného školstva s dopytom na pracovnom trhu zvýši zamestnateľnosť absolventov a podporí tak rast hospodárstva.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Od septembra 2009 je účinný zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, ktorý má za cieľ zladiť potreby firiem a ponuku odborného vzdelávania. Vytvára krajské rady pre koordináciu zamerania škôl, poskytuje priestor pre finančnú a hmotnú motiváciu zamestnávateľov podporovať žiakov ako svojich budúcich zamestnancov, a vytvára aj špeciálny nadačný fond na podporu materiálneho zabezpečenia škôl.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

65. Ako vláda plní sľub vyčleniť viac peňazí na šport

Čo sľúbili: Štát zabezpečí postupný nárast financovania športu. Uvedomujúc si dôležitosť vybudovania športovej infraštruktúry dôjde k vypracovaniu návrhu dlhodobého programu rozvoja športovej infraštruktúry.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Šport zvyšuje kvalitu života. Má pozitívny vplyv na zdravie človeka, je možnosťou trávenia voľného času pre mladých ľudí, tiež pomáha rozvíjať vlastnosti užitočné v osobnom i profesionálnom živote. Namiesto podpory vybraných subjektov (napr. veľké

infraštruktúrne projekty) by však bolo vhodné prostriedky smerovať k dlhodobým cieľom.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Podiel rozpočtovaných výdavkov na šport v pomere k HDP s nástupom súčasnej vlády klesal až do roku 2008. Od roku 2009 výdavky prudko stúpili vďaka štátnym dotáciám na výstavbu hokejového (41 mil. eur) a futbalového (70 mil. eur) štadióna v Bratislave. V oboch prípadoch ide o jednorazové dotácie, vláda nevypracovala dlhodobú stratégiu rozvoja infraštruktúry. Dotáciu na futbalový štadión vláda vyčlenila aj napriek počiatočnému odmietavému postoju premiéra Fica, ktorý ešte vo februári 2009 dotáciu pripúšťal iba po skončení krízy.
Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

66. Ako vláda plní sľub prepustiť pätinu úradníkov

Čo sľúbili: (Vláda ukladá ministrom) Zabezpečiť 20 % zníženie plánovaného počtu zamestnancov v štátnych rozpočtových organizáciách a v príspevkových organizáciách s cieľom dosiahnuť úsporu finančných prostriedkov kapitol štátneho rozpočtu... (do 31.12.2007).

Zdroj: [Uznesenie Vlády SR](#), 11.10.2006

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Nadmerný počet úradníkov štátnej správy zaťažuje štátny rozpočet. Namiesto paušálneho prepúšťania by však vláda mala identifikovať prebytočných úradníkov a prepustiť tých. Pri plošnom prepúšťaní totiž odídu aj tí najschopnejší, čo by narušilo chod verejného sektora.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Počet zamestnancov rozpočtových a príspevkových organizácií sa do roku 2008 oproti roku 2005 znížil len o 5,1%. Verejný rozpočet na rok 2009 ráta s miernym zvýšením počtu zamestnancov, v roku 2010 by mal ich počet opäť mierne klesnúť.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#)

67. Ako vláda plní sľub zrušiť krajské a iné špecializované úrady

Čo sľúbili: V čo najkratšom termíne vláda SR zruší krajské úrady, ktorých kompetencie prejdú na územnú samosprávu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády*, august 2006

Vláda zruší krajské úrady a krajské školské úrady od 1. januára 2007. Ich kompetencie prevezmú vyššie územné celky (VÚC). Uviedol to premiér Robert Fico po stretnutí s predsedami VÚC. „Toto rozhodnutie môže významnou mierou prispieť k úsporám na úrovni vládnej spotreby," konštatoval.

Zdroj: *SITA*, 17.7.2006

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Zrušenie krajských úradov nepovedie k výraznejším úsporám.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda síce zrušila krajské úrady, ich právomoci však neprešli na samosprávy ale na iné štátne orgány. S úradmi zaniklo približne 14% z 1072 pracovných miest. Premiér Fico neskôr vyhlásil, že krajské školské úrady vláda nezruší, keďže to nie je úlohou programového vyhlásenia vlády.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

68. Ako vláda plní sľub zabezpečiť úspory vo verejnom obstarávaní, správe nehnuteľností a informačných systémov

Čo sľúbili: Toto sú cesty - verejné obstarávanie, vážna kontrola na úrovni verejného obstarávania, kde sa pohybujú desiatky miliárd korún, tuším je to 80 alebo 90 miliárd. Ak len 10 %, pán poslanec, urobíme takýmto spôsobom, len tam máme 9 miliárd.

Zdroj: *Pavol Paška, SMER, po voľbách podpredseda parlamentu, TA3, V politike, 10.1.2006*

Obrovské množstvo dodatočných zdrojov je v samotnej rezerve a neefektívnosti vynakladania finančných prostriedkov v rámci verejnej správy. (...) Našou hlavnou ambíciou je hľadať presne túto neefektívnosť. (...) A na to je množstvo príkladov, (...) napríklad centrálne verejné obstarávanie, centrálna správa nehnuteľností, centrálna správa informačných systémov. Toto všetko sa tu zanedbávalo dlhé roky (...).

Zdroj: *Ján Počiatek, minister financií (SMER), TA3, V politike, 17.12.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Ide o jeden z najlepších sľubov súčasnej vlády. Na verejnom obstarávaní možno ušetriť miliardy chýbajúce v iných rezortoch. Splnenie sľubu si však vyžaduje dlhodobu dosadzovať do riadiacich funkcií ľudí vysoko odolných voči korupcii. Rozhodnutia komisií pri rôznych tendroch by mali byť zverejnené na internete vrátane informácie o tom, ktorý člen komisie ako hlasoval.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda nepresadila zmeny, ktoré by priniesli úspory. Nezaviedla centrálnu správu nehnuteľností, informačných systémov ani verejného obstarávania. Tiež nepresadila povinnosť uskutočňovať verejné obstarávanie pomocou elektronického systému, ktorý by zvýšil jeho efektívnosť. O mrhaní verejných zdrojov svedčia tiež desiatky medializovaných káuz a podozrení z klientelizmu a korupcie.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

69. Ako SMER-SD plní sľub podporovať informatizáciu a elektronickú komunikáciu

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia bude presadzovať zmenu výuky a vybavenie základných, odborných a stredných škôl výpočtovou technikou, ktorá umožní

dosiahnutie úplnej počítačovej gramotnosti pedagógov, žiakov a študentov. (...) SMER – sociálna demokracia zriadi vo verejne prístupných štátnych inštitúciách (knihnice, nemocnice, daňové úrady, sociálne poisťovne, úrady práce a pod.) bezplatné prístupové miesta pre elektronickú komunikáciu s verejnou správou.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Informatizácia a rozvoj elektronickej komunikácie uľahčia ľuďom i firmám styk s verejnou správou, tiež pomôžu rozvíjať vzdelanosť obyvateľstva. Prispejú tak k zvýšeniu životnej úrovne.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda schválila niekoľko strategických dokumentov, reálne zlepšenie však nenastalo. Európske štatistiky dokazujú, že prístup k internetu ľudí na Slovensku sa nezlepšuje, v roku 2008 sme klesli v rámci EÚ na historicky najhoršie, 25. miesto. V rozvoji e-governmentu Slovensko v roku 2007 dosiahlo 24. miesto. V septembri 2009 minister školstva Mikolaj oznámil, že vďaka eurofondom dostane zhruba 3-tisíc škôl novú výpočtovú techniku za takmer 22 mil. eur.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

70. Ako vláda plní sľub rozvíjať podniky v štátnom vlastníctve

Čo sľúbili: Vláda Slovenskej republiky je presvedčená, že aj štát môže byť dobrý hospodár a veď netreba chodiť ďaleko. V Európe máme množstvo veľmi kvalitných firiem v štátnom vlastníctve, ktoré sú dôkazom toho, že aj štát môže spravovať majetok.

Zdroj: *Robert Fico, hodina otázok, NRSR, 19.10.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Ak si štát vo svojom vlastníctve ponechá podniky, mal by zabezpečiť ich efektívne fungovanie.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Mnohé zo štátnych podnikov stagnujú alebo sa ich výkony zhoršujú, pričom do plusových čísel sa nedostali ani v predkrízovom období. Železnice SR, Cargo Slovakia, Slovenskú televíziu, Slovenský rozhlas, Všeobecnú zdravotnú poisťovňu či štátne nemocnice musela vláda zachraňovať dotáciami, resp. návratnou finančnou výpomocou. Proti „nezodpovednému a nehospodárnemu nakladaniu s financiami“ protestovali v roku 2009 aj zamestnanci Lesov SR.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

71. Ako vláda plní sľub postihovať ľudí neschopných preukázať pôvod svojho bohatstva

Čo sľúbili: (Vláda SR) Vyvinie maximálne úsilie, aby nadobudol účinnosť zákon o preukazovaní pôvodu majetku a aby sa jeho mechanizmy čo najskôr začali v praxi uplatňovať.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Slovensko životne potrebuje právny mechanizmus, na základe ktorého bude možné v civilnom konaní siahnuť na majetok osobám neschopným preukázať pôvod svojho bohatstva.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia skôr negatívne. Komplikované dokazovanie by s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobilo, že by náklady na splnenie sľubu prevýšili jeho prínos. Dôležité je aktívne brániť kradnutiu, a to najmä zlepšením práce polície, súdov a výberu daní.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. V septembri 2008 Ústavný súd rozhodol, že zákon o preukazovaní pôvodu majetku, pôvodne navrhnutý premiérom Ficom, je v rozpore s ústavou. Ministerstvo spravodlivosti odvtedy pripravuje nový zákon.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

72. Ako vláda plní sľub odhaľovať kauzy predošlej vlády

Čo sľúbili: Premiér Robert Fico chce pokračovať vo zverejňovaní káuz spojených s bývalou vládou. (...) „Zoznam je nekonečný,“ povedal včera po rokovaní vlády. Podľa Fica sú na Slovensku v obehu miliardy špinavých korún.

Zdroj: *SME, 9.11.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Odhaľovanie káuz akejkoľvek vlády, resp. získanie dôkazov a oboznámenie verejnosti s faktami prispeje k transparentnosti v spoločnosti.

Aká je realita? Sľub je prevažne nespĺnený. Po prešetrovaní súčasnou vládou neboli doteraz trestno-právne uzavreté žiadne kauzy minulej vlády. Ministerstvo financií podalo dve trestné oznámenia v súvislosti s oddľžovaním zdravotníckych zariadení spoločnosťou Veriteľ. Ministerstvo hospodárstva podalo trestné oznámenie na neznámeho páchatela v súvislosti s privatizáciou SPP, aj keď Najvyšší kontrolný úrad zistil, že osobnú zodpovednosť nemožno vyvodiť. Vyšetrovanie podozrení z tunelovania pri stavbe tunela Branisko viedli k obvineniu desiatich manažérov cestnej spoločnosti, z ktorých niekoľko bolo nominantmi SDKÚ, dominantnej strany predošlej vlády. Žaloba bola podaná aj v prípade predaja vodnej elektrárne Gabčíkovo v rámci privatizácie Slovenských elektrární.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

73. Ako vláda plní sľub odtajniť zmluvu o privatizácii Slovenských telekomunikácií

Čo sľúbili: (Minister dopravy Ľubomír) Vážny nevidí dôvod na to, aby bola zmluva o predaji majoritného podielu v Slovenských telekomunikáciách (v súčasnosti Slovak

Telekom) tajná. „(...) Nevidím problém v odtajnení, jedine, ak by tým štát prišiel o veľkú sumu peňazí“, povedal Vážny s tým, že zmluva musí prejsť právnou analýzou.

Zdroj: mesto.sk, 6.7.2006, [Prioritou Vážneho bude efektívne preinvestovať financie](#)

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Odtajnenie zmluvy by prispelo k spätnej kontrole výhodnosti privatizácie a zvýšilo by transparentnosť v spoločnosti.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Zmluva o privatizácii Slovenských telekomunikácií zostáva až na väčšinu príloh aj naďalej tajná.

Zdroj: INEKO

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

74. Ako vláda plní sľub bojovať proti korupcii a veľkej ekonomickej kriminalite

Čo sľúbili: (SMER si kladie za cieľ) Trpezlivo a razantne odhaľovať a postihovať veľké prípady ekonomickej kriminality a politickej korupcie, aby sa ľuďom vrátila dôvera v spravodlivosť a rovnosť pred zákonom.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Znižovaním byrokracie, skvalitnením legislatívy v oblasti verejnej správy a správneho konania bude (vláda) vytvárať podmienky na obmedzovanie priestoru pre korupciu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Obmedzenie priestoru pre korupciu a boj proti veľkej ekonomickej kriminalite podporia dôveru ľudí v právny štát a zefektívnia tak fungovanie spoločnosti.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Na Slovensku sa podľa vnímania ľudí i medzinárodných hodnotení korupcia rozmáha. Podľa Svetového ekonomického fóra (WEF) sa Slovensko vo vládnej korupcii prepadlo zo 76. miesta v roku 2006 na 127. miesto v roku 2009, čím sa zaradilo medzi najhoršie hodnotené štáty sveta. Index Transparency International ukázal, že po mierne pozitívnom vývoji sa v roku 2009 vnímanie korupcie dramaticky zhoršilo. Slovensko dnes dosahuje skóre 4,5 (na stupnici od 1 do 7), čo je horšie ako 4,7 v roku 2006. O tom, že vláda nevytvorila podmienky pre obmedzovanie priestoru pre korupciu, svedčia aj desiatky medializovaných káuz korupcie a klientelizmu vo verejnej sfére. V reakcii na sériu škandálov vláda dvakrát novelizovala zákon o verejnom obstarávaní a vymenila viacerých ministrov.

Zdroj: INEKO

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

75. Ako vláda plní sľub sprístupniť všetky informácie z verejnej správy na internete

Čo sľúbili: Vláda garantuje prístup občanov prostredníctvom internetu ku všetkým informáciám, ktorých zdrojom je verejná správa a ktoré sú zo zákona dostupné.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Umožniť ľuďom takýmto spôsobom sa podieľať na kontrole štátu je jedným z najlepších krokov, aké môže vláda v záujme transparentnosti uskutočniť. Naopak, utajovanie informácií vzbudzuje podozrenie, že vláda koná nekalé, resp. niečo nekalé pripravuje.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda presadila bezplatné sprístupnenie informácie z katastra nehnuteľností. Všeobecne však orgány verejnej správy opakovane odmietajú zverejniť vybrané dokumenty. Ministerstvá odmietali zverejniť niekoľko verejnou požadovaných dokumentov odvolávajú sa na obchodné tajomstvo (išlo napríklad o zmluvu o predaji emisií či zmluvu s víťazom mýtného tendra). Orgány verejnej správy tiež odmietli zverejniť niekoľko analýz, na ktoré sa premiér či ministri odvolávali vo svojich vystúpeniach (analýza dôchodkového systému, ktorá údajne potvrdzuje nevýhodnosť druhého piliera pre nižšie príjmové skupiny či analýza výhodnosti projektov PPP pri výstavbe diaľnic).

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

76. Ako SMER-SD plní sľub centrálne zverejňovať príjemcov štátnej pomoci

Čo sľúbili: V oblasti podpory podnikania SMER – sociálna demokracia zvýši transparentnosť poskytovania štátnej pomoci centrálnym zverejnením jej príjemcov.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Centrálne zverejňovanie príjemcov štátnej pomoci by prispelo ku kontrole efektívnosti poskytovanej pomoci, podporilo transparentnosť vo verejnej sfére a znížilo priestor pre korupciu a klientelizmus.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda nevytvorila centrálny register príjemcov štátnej pomoci.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

77. Ako SMER-SD plní sľub vrátiť „neoliberálny“ zákonník práce do pôvodného stavu

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia je presvedčený, že neoliberálny Zákonník práce je potrebné vo viacerých ustanoveniach vrátiť do stavu, v akom bol pred poslednou veľkou novelizáciou.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Navrhované zmeny by totiž zhoršili pružnosť pri tvorbe aj zániku pracovných miest. Znížila by sa tak konkurencieschopnosť Slovenska, čo by mohlo viesť k strate

investorov. Zamestnancov by bolo síce ťažšie prepustiť, pravdepodobne by však o to pomalšie vznikali nové pracovné miesta.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda presadila novelu zákonníka práce, ktorou okrem iného zaviedla súbeh vyplácania odstupného a čerpania výpovednej lehoty, zrušila neobmedzené reťazenie pracovného pomeru na dobu určitú, mierne zvýšila právomoci odborárov a formálne obnovila tripartitu. Podľa Svetového ekonomického fóra sa tým výrazne znížila pružnosť trhu práce, keď Slovensko kleslo v medzinárodnom rebríčku z 15. miesta v roku 2006 na 65. miesto v roku 2008.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

78. Ako vláda plní sľub zvyšovať zamestnanosť

Čo sľúbili: Je spravodlivé a správne, ak napriek hospodárskemu rastu je Slovensko krajinou s (...) druhou najvyššou nezamestnanosťou v Európskej únii?

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Ekonomická časť Programového vyhlásenia vlády SR je založená... tak, aby hospodárska politika štátu vytvárala základné podmienky pre rast zamestnanosti...

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Podľa väčšiny z nich však môžu mať konkrétne kroky vlády skôr opačný efekt. Príkladom je novela Zákonníka práce, pokles výdavkov na vzdelanie a vedu/výskum v pomere k HDP, alebo deklarovaný útok na reformy, ktoré naštartovali rast zamestnanosti.

Aká je realita? V rokoch rekordného ekonomického rastu 2006-08 síce nezamestnanosť klesala, stále sa však držala na druhej najhoršej a v roku 2007 dokonca na najhoršej priečke v EÚ 27. Koncom roku 2008 začala nezamestnanosť výrazne stúpať a zamestnanosť klesať, čo bolo najmä dôsledkom krízy.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

79. Ako vláda plní sľub chrániť zamestnancov pred prepúšťaním zavedením odstupného

Čo sľúbili: Zaručí sa nárok na odstupné pri súčasnom plynutí výpovednej doby.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Povinnosť zamestnávateľov poskytnúť zamestnancom odstupné a tiež výpovednú lehotu komplikuje prepúšťanie, čo môže zamestnávateľov odradiť od najímania nových zamestnancov. Tým by tento krok pôsobil proti znižovaniu nezamestnanosti.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Vláda presadila novelu Zákonníka práce, ktorá zaviedla súbeh vyplácania odstupného súčasne s čerpaním výpovednej lehoty pri prepustení zamestnanca z organizačných dôvodov.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

80. Ako vláda plní sľub obnoviť tripartitu

Čo sľúbili: Vláda sa zasadí o zriadenie tripartitnej rady na najvyššej úrovni ako orgánu trojstranných konzultácií na princípe rovnocenného sociálneho partnerstva vlády, odborových organizácií a zamestnávateľských organizácií.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Zástupcovia odborárov a zamestnávateľov môžu mať poradné funkcie, na rozhodovaní by sa však nemali podieľať, keďže ich si ľudia na Slovensku nezvolili ako svojich zástupcov.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Tripartita bola síce formálne obnovená, v skutočnosti však nejde o „rovnocenné sociálne partnerstvo“ vlády, odborárov a zamestnávateľov. Vláda rozhoduje sama. Ministri sa opakovane nezúčastňovali na rokovaníach, zamestnávatelia sa sťažovali na neochotu vlády rokovať. Vláda tiež zrušila tripartitný model určovania minimálnej mzdy.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

81. Ako vláda plní sľub zvýšiť minimálnu mzdu na 60% priemerného zárobku

Čo sľúbili: My považujeme minimálnu mzdu za dôležitý inštitút boja proti chudobe... Náš cieľ je jasný: Dosiahnuť v určitom horizonte takú výšku minimálnej mzdy, ktorá bude predstavovať 60 percent z priemerného zárobku v národnom hospodárstve.

Zdroj: *Robert Fico, predseda vlády, SME 2.10.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Vysoká minimálna mzda je problémom pri zamestnávaní najmä slabšie kvalifikovaných ľudí s nižším príjmom. Bráni totiž vzniku menej platených pracovných miest.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Pri minimálnej mzde 308 eur a priemernej mzde 767 eur dosahuje minimálny zárobok v roku 2010 iba 40% priemerného. V roku 2006 to bolo 41%.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

82. Ako vláda plní sľub zamestnať dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených ľudí

Čo sľúbili: Zapojenie nízko kvalifikovaných dlhodobo nezamestnaných osôb do zamestnania bude vláda podporovať poskytovaním vyrovnávacej dávky, ktorá by mala zvýšiť atraktivitu zamestnania sa aj v prípade nízkej mzdy.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Vláda by mala pomáhať sociálne ohrozeným ľuďom.

Áká je realita? Vláda nezavedla vyrovnávacie dávky pre podporu dlhodobo nezamestnaných osôb. Vysoký ekonomický rast však viedol k postupnému znižovaniu počtu dlhodobo nezamestnaných či vekovo alebo vzdelanostne znevýhodnených osôb. V roku 2009 začala stúpať predovšetkým nezamestnanosť mladých ľudí.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

83. Ako vláda plní sľub posilniť odbory

Čo sľúbili: V rámci legislatívnych návrhov bude aj posilnenie postavenia odborovej organizácie v rámci zamestnaneckých participačných mechanizmov v podniku.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Odbory by mali byť silné vďaka podpore zamestnancov, nie štátu. Príliš silná legislatívna podpora odborov by mohla odradiť investorov od príchodu na Slovensko či zotrvania u nás a tým negatívne vplývať na zamestnanosť.

Áká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda presadila novelu Zákonníka práce, ktorá posilnila postavenie odborov. Po novom majú právo spolurozhodovať o normách práce a nerovnomernom rozvrhovaní pracovného času. Zamestnávateľia sú tiež povinní poskytovať odborárom niekoľko hodín na odborársku agendu a tiež umožniť vstup do svojich priestorov aj osobe, ktorá nie je ich zamestnancom, ale koná v mene odborovej organizácie, v ktorej je združený ich zamestnanec.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

84. Ako vláda plní sľub zastaviť „únik mozgov“

Čo sľúbili: Mladí ľudia musia odchádzať do zahraničia, pretože nenachádzajú uplatnenie. Jedinou cestou, ako mladú kvalifikovanú pracovnú silu udržať doma, je podporovať takých investorov domácich alebo zahraničných, ktorí prídu s ponukou práce s vyššou pridanou hodnotou.

Zdroj: *Robert Fico, predseda vlády, Pravda 14.6.2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Vláda by mala podporovať vytvorenie takých podmienok, ktoré udržia vzdelaných ľudí doma. Práca v zahraničí však nie je pre ekonomiku jednoznačne negatívnym javom. Ľudia pracujúci v zahraničí prinášajú na Slovensko nielen peniaze ale aj know-how.

Aká je realita? Počet občanov SR pracujúcich v zahraničí začal výrazne klesať v roku 2009. Súvisí to však s hospodárskou krízou, ktorá aj v zahraničí zvyšuje nezamestnanosť. Od začiatku roka 2008 platí nový zákon o investičnej pomoci, podľa ktorého výška stimulov rastie so zvyšujúcim sa vzdelaním nových pracovníkov.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

85.Ako SMER-SD plní sľub odstrániť prax nútených živností, resp. zastierania pracovných pomerov

Čo sľúbili: SMER presadí zmeny, ktoré odstránia prax výkonu práce pre zamestnávateľa na základe "nútenej" živnosti na výkon závislej práce.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Je snahou vlády o zablokovanie presunu ekonomických aktivít do menej zdaňovaného živnostenského sektora, čo môže viesť k poklesu zamestnanosti. Problém praxe nútených živností, kedy je pre zamestnávateľov výhodnejšie riešiť zamestnávanie pomocou živnosti, by riešila reforma odvodov.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Novela Zákonníka práce z júna 2007 priniesla nejasnú definíciu závislej práce, ktorá podľa právnikov i naďalej umožňuje prácu na živnosť na akejkolvek pracovnej pozícii. Potvrdzujú to aj štatistiky, keď sa oproti stavu pred novelou mierne zvýšil podiel živnostníkov na celkovom počte pracujúcich.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

86.Ako vláda plní sľub zrušiť väzbu medzi minimálnou mzdou a odvodmi živnostníkov

Čo sľúbili: Zavedieme mechanizmus vopred garantovanej sumy, z ktorej sa bude určovať výška odvodov pre samostatne zárobkovo činné osoby, aby na ich výšku nemalo vplyv pravidelné zvyšovanie minimálnej mzdy.

Zdroj: *Volebný program HZDS, máj 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. S každým zvýšením minimálnej mzdy sa zvyšujú odvody živnostníkov. Zrušenie tejto väzby sprehľadní systém a zníži administratívnu záťaž vyplývajúcu z častej zmeny podmienok pre živnostníkov.

Áká je realita? Sľub bol splnený. Od začiatku roka 2010 sa odvody na zdravotné a sociálne poistenie prestanú počítať na základe výšky minimálnej mzdy. Po novom budú závisieť od vývoja priemernej mzdy.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

87. Ako vláda plní sľub zvýšiť bezpečnosť v uliciach, zvýšiť počet policajtov a ich platy

Čo sľúbili: Čo chce robiť nový minister vnútra: zlepšiť bezpečnosť v uliciach (...), zvýšiť stav policajtov - minister plánuje zvýšiť počet policajtov, ako aj ich platy.

Zdroj: *Pravda*, 11.7.06

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zvýšenie bezpečnosti v uliciach prispieva k zlepšeniu kvality života spoločnosti.

Áká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Počet spáchaných trestných činov od roku 2005 klesá. Priemerný počet policajtov sa však od roku 2005 každým rokom mierne znižuje. Ku koncu roka 2008 zároveň narástol počet neobsadených miest na 5-ročné maximum. Priemerné platy policajtov vzrástli v roku 2008 na úroveň 180% priemernej mzdy v hospodárstve oproti 150% v roku 2005. Nárast platov je však spôsobený aj zmenou odmeňovania, ktorá zrušila služobné platy a znížila príplatky, čo sa premietlo do rastu základných platov.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

88. Ako vláda plní sľub inštalovať kamery do policajných áut

Čo sľúbili: Korupciu dopravnej polície chce Prezídium PZ odstrániť inštalovaním kamier do všetkých áut dopravákov, takže rozhovor policajta s občanom, ktorý pácha priestupok, bude vždy zaznamenaný. "V prípade, že sa s ním policajt bude rozprávať mimo dosahu kamery, bude mať problém to vysvetľovať."

Zdroj: *Ján Packa, prezident policajného zboru, SME, 14.9.2006, [Jastrabov na cestách vystrieda Anjel](#)*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Inštalovanie kamier do policajných áut zmenší priestor pre korupčné správanie policajtov aj cestujúcej verejnosti.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Začiatkom roka 2009 minister vnútra Robert Kaliňák vyhlásil, že kamerami by policajné autá mali byť vybavené do dvoch rokov.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

89. Ako vláda plní sľub zrušiť poplatky v zdravotníctve

Čo sľúbili: Vláda zruší ešte v roku 2006 niektoré poplatky nemajúce priamo súvis s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a zabezpečí pre poskytovateľov kompenzáciu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Poplatky zabezpečia, že ľudia sa odklonia od vnímania zdravotníctva ako bezplatnej služby. Zároveň však výška poplatkov neohrozuje sociálnu situáciu väčšiny ľudí. Takéto opatrenie by pomohlo zamedziť plytvaniu, keď by od návštevy lekára odradili ľudia, ktorí to nevyhnutne nepotrebujú.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Vláda zrušila poplatky za návštevu lekára a pobyt v nemocnici. Tiež znížila poplatok za vydanie lieku z 0,66 eur na 0,17 eur. Bez zmeny ponechala poplatok za návštevu pohotovosti vo výške 1,99 eur, ako aj poplatok za prepravu sanitkou vo výške 0,07 eur za kilometer.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

90. Ako vláda plní sľub investovať viac peňazí do zdravotníctva

Čo sľúbili: Vláda zabezpečí navýšenie finančných prostriedkov pre zdravotníctvo v roku 2007 cestou zvýšených platieb poistného za skupiny občanov, kde je platiteľom štát zo 4% priemernej mzdy na 5% priemernej mzdy.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Slovensko dáva do zdravotníctva v medzinárodnom porovnaní málo peňazí. Zlepšenie situácie v zdravotníctve si však tiež vyžaduje zastavenie neefektívneho míňania a zadlžovania nemocníc.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Poistná platba štátu za poistenca sa síce od roku 2006 do roku 2009 zvýšila zo 4% len na 4,9% a v roku 2010 klesne na 4,78%, výdaje štátu na zdravotníctvo však v pomere k HDP rastú. Ministerstvo financií tiež vykazuje nárast verejných zdrojov v zdravotníctve zo 4,86% HDP v roku 2006 na 5,6% HDP v roku 2010.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

91. Ako vláda plní sľub zastaviť zadlžovanie nemocníc

Čo sľúbili: Väčšina nemocníc nedokáže plniť svoju úlohu a súčasne udržať chod zdravotníckeho zariadenia s vyrovnaným rozpočtom. Väčšina neustále vytvára dlh, a to nielen skrytý v podobe neobnovovania prístrojovej techniky, nemožnosti väčších opráv na budovách (...) ale aj otvorený dlh v podobe neuhradených faktúr za odobraté lieky, špeciálny zdravotný materiál či potraviny alebo teplo, vodu či ostatné energie.

Zdroj: *Volebný program SNS*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Ide o jeden z najužitočnejších sľubov. Zastavenie rastu dlhu štátnych nemocníc by malo pozitívny dopad na verejné financie.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. V rokoch 2006 až 2008 stúpol v zdravotníctve dlh po lehote splatnosti zo 186 mil. eur na 272 mil. eur. Najväčšia časť pripadá na dlh zariadení v pôsobnosti ministerstva zdravotníctva, medzi ktoré patria najmä veľké štátne nemocnice. Dlh týchto zariadení stúpol v rokoch 2006 až 2008 zo 66 mil. eur na 196 mil. eur. V roku 2008 sa nárast celkového dlhu spomalil, k čomu prispel vyšší objem verejných zdrojov a tiež rýchly rast ekonomiky.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

92. Ako vláda plní sľub vrátiť zdravotným poisťovniam verejnoprávny charakter, aby netvorili zisk

Čo sľúbili: Druhý krok, ktorý treba urobiť, je okamžite vrátiť zdravotné poisťovne do verejnoprávneho charakteru, aby sa tam netvoril zisk.

Zdroj: *Robert Fico, predseda strany SMER, TA3, V politike, 23.4.2006*

Vláda vráti Všeobecnej zdravotnej poisťovni a Spoločnej zdravotnej poisťovni verejnoprávny charakter.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Súkromné poisťovne sú efektívnejšie ako verejné, ktoré sa v minulosti zadlžovali a viedli pochybné účtovníctvo. Najlepším motívom k efektívnosti je totiž zisk vytváraný v konkurenčnom prostredí.

Aká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Vláda síce nevrátila poisťovniam verejnoprávny charakter, prijala však opatrenia, ktoré prakticky znemožňujú voľné použitie zisku. Všetky zdravotné poisťovne sú naďalej akciovými spoločnosťami, zisk vytvorený od roku 2008 však už ich akcionári nemôžu použiť podľa vlastného rozhodnutia, ale len na úhrady za poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

93. Ako vláda plní sľub zrušiť súčasnú podobu zúčtovania zdravotného poistného

Čo sľúbili: Vláda zruší súčasnú podobu ročného zúčtovania poistného.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne, keďže by to znížilo administratívnu záťaž obyvateľstva.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda zásadne nezmenila zúčtovanie zdravotného poistného. Z povinnosti podávať zúčtovanie však od roku 2008 vylúčila dôchodcov a študentov pracujúcich na dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti a brigádnické dohody. Dobrovoľne nezamestnaní, ako aj poistenci štátu (o.i. študenti a dôchodcovia) musia podať zúčtovanie len v prípade, ak ich započítateľné príjmy boli vyššie ako úhrn vymeriavacích základov.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

94. Ako vláda plní sľub centralizovať a zoštatniť zdravotné poistenie

Čo sľúbili: Pokiaľ ide o zdravotné poisťovne ako také, no budem úprimný. Ja presadzujem naďalej myšlienku jednej zdravotnej poisťovne. (...) Keby bol Smer - SD sám vo vláde, tak to vieme urobiť inou rýchlosťou a iným štýlom.

Zdroj: *Robert Fico, predseda vlády, 28.4.2007, Sobotné dialógy, Rádio Slovensko*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Pluralita zdravotných poisťovní dáva poistencom možnosť výberu, je tiež základnou podmienkou vzniku súťaže, ktorá môže viesť k zvyšovaniu efektívnosti a aj starostlivosti o poistencov.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Pluralita v zdravotnom poistení ostáva zachovaná. Rezort zdravotníctva síce navrhoval presun poistencov štátu do štátnych poisťovní a neskôr aj priamu likvidáciu a vyvlastnenie súkromných poisťovní, oba návrhy však vďaka názorovej opozícii stiahol. Vláda naopak presadila praktický zákaz zisku zdravotných poisťovní.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

95. Ako vláda plní sľub zvýšiť platy zdravotníkom a zabezpečiť im lepšie pracovné a životné podmienky

Čo sľúbili: Ministerstvo zdravotníctva je presvedčené, že do roku 2010 je možné pri mzdovom ohodnotení lekárov a sestier priblížiť sa k 1,5 až 3-násobku priemernej mzdy, presnejšie dostať sa na ich úroveň.

Zdroj: *Tlačová správa Ministerstva zdravotníctva, 29.1.2007*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Zvýšenie plátov by mohlo prispieť k zvýšeniu kvality zdravotníctva, potrebné je tiež zreformovať systém a odstrániť neefektívnosti.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Platy lekárov a zdravotných sestier vo fakultných nemocniciach nestúpili na sľubovaný 3-násobok, resp. 1,5-násobok priemernej mzdy, ale len na 2,1-násobok, resp. 1,1-násobok. Priemerná mzda v celom

zdravotníctve ale rastie od roku 2006 rýchlejšie ako priemerná mzda v SR. Kým v roku 2006 tvorila len 88% priemernej mzdy v SR, v roku 2008 to bolo 102%.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

96. Ako vláda plní sľub podporovať nepovinné zdravotné poistenie

Čo sľúbili: Vláda považuje podporu nepovinného zdravotného poistenia za rozhodujúcu pri umožnení prístupu k zdravotnej starostlivosti nehradenej zo zdravotného poistenia a k zníženiu bezprostredného finančného dopadu spoluúčasti. Vláda zväží možnosť daňového zvýhodnenia platby na nepovinné zdravotné poistenie.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Nepovinné poistenie by odľahčilo verejné zdroje, vytvorilo väčší priestor pre trhovú súťaž v zdravotníctve a pomohlo spresniť definíciu solidárne financovaných nárokov pacientov.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda nepodnikla kroky pre podporu nepovinného zdravotného poistenia, ktoré tak na Slovensku prakticky neexistuje.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

97. Ako vláda plní sľub uprednostňovať železničnú dopravu pred cestnou

Čo sľúbili: V železničnej doprave ako cieľ postaviť zvýšenie počtu prepravených osôb a udržanie súčasného objemu prepravovaného tovaru (do roku 2010 minimálne 20% podiel železnice na celkovom objeme prepraveného tovaru v Slovenskej republike) a tak uprednostňovať železničnú dopravu pred cestnou.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Vláda vytvorí podmienky na rozvoj a rozširovanie železničnej a kombinovanej dopravy s cieľom udržania podielu železničnej dopravy na dopravnom trhu, zvýšenia ochrany životného prostredia a zvýšenia bezpečnosti prepravy.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády SR, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Vláda by mala podporovať efektívne formy dopravy. Efektívnosť železníc je otázna najmä v dôsledku deformovaných cien a každoročných neplánovaných dotácií potrebných na ich fungovanie.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Za súčasnej vlády sa doprava tovaru dostala na minimum od samostatnosti Slovenska. Podiel železníc na celkovom objeme prepraveného tovaru v roku 2008 klesol na 19,2%. Pozitívnou zmenou je po poklese v roku 2007 opätovný nárast počtu prepravených cestujúcich štátnou železničnou firmou ZSSK, i to však iba na úroveň roku 2006.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

98. Ako vláda plní sľub znížiť počet dopravných nehôd

Čo sľúbili: Vláda SR (...) urobí potrebné kroky k tomu, aby sa Slovenská republika priblížila k cieľu vytýčenému Európskou komisiou znížiť do roku 2010 počet usmrtených pri dopravných nehodách na polovicu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády SR, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Bezpečnosť cestnej premávky šetrí ľudské zdravie aj peniaze.

Aká je realita? Sľub je prevažne nespĺnený. Podľa cieľa Európskej komisie by mal počet obetí na cestách klesnúť na 307 v roku 2010. Od roku 2006 sme však mali k cieľu vždy ďalej ako v roku 2005, keď na cestách zomrelo 560 ľudí. V roku 2007 bol dokonca počet obetí druhý najvyšší v tomto desaťročí (627). K zvratu došlo v roku 2008, keď na cestách zomrelo 559 ľudí. Pokles pokračoval aj v prvej polovici 2009.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

99. Ako vláda plní sľub spustiť digitálne TV vysielanie v roku 2007

Čo sľúbili: V záujme dosiahnuť dynamické naštartovanie procesu prechodu z analógového na digitálne televízne vysielanie sa vláda zaväzuje dodržať termín spustenia pravidelného digitálneho TV vysielania v systéme DVB-T s cieľom ukončiť analógové vysielanie v súlade s požiadavkami EK.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády SR, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Digitálne vysielanie prinesie kvalitnejší zvuk aj obraz, viac programov, sprístupní internet cez TV. Ľudia si však budú musieť zadovážiť prijímač i televízor schopný zobrazovať digitálne vysielanie.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda spustenie digitálneho vysielania v stanovenom termíne do polovice roka 2007 nestihla. Došlo k nemu až koncom roka 2009, avšak len pre tri okruhy Slovenskej televízie a dve komerčné stanice Joj a Joj Plus. V ponuke zatiaľ chýba najsledovanejšia televízia Markíza aj spravodajská TA3.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

100. Ako SMER-SD plní sľub zastaviť úpadok živočíšnej výroby

Čo sľúbili: SMER – sociálna demokracia zastaví úpadok živočíšnej výroby a prijme opatrenia na jej opätovný rozvoj.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Kvalita sľubu závisí od konkrétnych metód, ktoré si vláda zvolí na jeho naplnenie.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Od nástupu vlády živočíšna výroba ďalej upadá. Každým rokom pokračuje pokles počtu hovädzieho dobytku, ošípaných i hydiny. Výnimkou je iba chov oviec, ktorý naopak každým rokom mohutnie.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

101. Ako vláda plní sľub nezvyšovať súdne poplatky

Čo sľúbili: Preto vláda počas celého volebného obdobia nielenže nepristúpi k zvyšovaniu súdnych poplatkov, ale naopak, tam, kde to bude efektívne, pristúpi k ich zníženiu (napr. v konaní na ochranu osobnosti).

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia negatívne. Poplatky v štátnej a verejnej správe by mali zohľadňovať transakčné náklady, ktoré súvisia s konkrétnymi úkonmi, inak hrozí neúmerné zaťaženie a prípadne aj nedofinancovanie daných orgánov. Ak chce vláda zvýšiť dostupnosť úkonov, mala by sa zamerať selektívne na sociálne slabších ľudí.

Áká je realita? Sľub bol prevažne splnený. Novela Občianskeho súdneho poriadku znížila viaceré súdne poplatky: pri žalobe štátnych orgánov či pri dohadovaní o majetku zmierom u rozvedených. Poplatky už neplatíme pri žalobe, ale až v lehote dva mesiace pred súdnym konaním. Pri konaniach na ochranu osobnosti či opravy nepravdivých údajov sa poplatky tiež znížili.

Zdroj: *INEKO*

Viac informácií o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

102. Ako vláda plní sľub obmedziť využívanie skráteného legislatívneho konania

Čo sľúbili: (Vláda) Predloží návrhy najdôležitejších zákonov na verejnú diskusiu a podporí prijímanie zákonov v skrátenom legislatívnom procese výlučne v prípadoch splnenia zákonných podmienok na takýto postup.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Skrátené legislatívne konanie môže skrátiť lehotu schvaľovania zákona z niekoľkých mesiacov na nie viac ako 4 dni. Tento čas nie je dostatočný na dôsledné zváženie navrhovaného zákona. Preto by mal byť tento postup využívaný iba v prípadoch, pre ktoré je určený, t.j. ohrozenie základných ľudských práv a slobôd, bezpečnosti štátu či hrozba vážnych hospodárskych škôd.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Počas doterajších 43 schôdz súčasného volebného obdobia Národná Rada (do 7. 12. 2009) schválila 38 vládnych návrhov zákona v skrátrenom legislatívnom konaní. 34 (89%) z nich pochádzalo z ministerstiev vedených nominantmi strany SMER. Zhruba tretina návrhov sa týkala riešenia hospodárskej a finančnej krízy. Predchádzajúca vláda v skrátrenom legislatívnom konaní schválila 6,5% zákonov, súčasná 8,4%.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

103. Ako vláda plní sľub obmedziť tzv. nepriame novely zákonov

Čo sľúbili: Chaos v legislatíve a tzv. nepriame novely zákonov (keď novela niektorého zákona sa dotýka iného zákona, ktorý priamo novelizovaný nie je), spôsobujú nepriehľadnosť prijímaných a menených zákonov (...) SNS je za riadny legislatívny proces, tzv. nepriame novely v legislatíve je možné použiť len výnimočne a pokiaľ ide o zmenu kódexov alebo aj iných dôležitých zákonov, ich zmenu nepriamymi novelami je nutné vylúčiť.

Zdroj: *Volebný program SNS*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Nepriame novely zákonov spôsobujú, že sa v legislatíve ťažko orientuje. Tiež môžu znížiť kvalitu zákonov, keďže sú do Národnej rady predkladané až v druhom čítaní, čím výrazne skracujú čas na pripomienkové konanie, ktorého cieľom je práve odstránenie nedostatkov predkladaných zákonov.

Áká je realita? Sľub nebol splnený. Poslanec Tomáš Galbavý (SDKÚ-DS) sa v decembri 2009 pokúsil presadiť novelu zákona o rokovanom poriadku, ktorá by znemožnila používanie nepriamych noviel. Novelu podporil jediný koalíčný poslanec Michal Lukša (SMER-SD). Poslanci vládnej koalície, vrátane poslancov SNS, opakovane nepriamo novelizovali, aj zákony v kompetencii ministrov za SNS.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

104. Ako vláda plní sľub zrealizovať inštitút životného minima

Čo sľúbili: Vláda nanovo prehodnotí konštrukciu životného minima tak, aby životné minimum ako základný inštitút (...) zodpovedalo skutočným základným životným potrebám a zároveň bolo účinným prostriedkom na riešenie tých situácií, ktoré si vyžadujú finančnú intervenciu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Nový spôsob výpočtu by zabezpečil, že životné minimum by lepšie reflektovalo skutočné životné náklady. Je však iba prvým krokom k riešeniu situácie sociálne najslabších.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Životné minimum od 1.7.2009 dosahuje výšku 185,19 eur. Vláda v roku 2007 ustanovila medzirezortnú Komisiu pre rekonštrukciu životného minima, zmenu jeho konštrukcie však nepresadila. Výška životného minima sa v súčasnom volebnom období upravovala podľa rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností. V praxi teda vláda len udržiavala výšku minima na rovnakej úrovni (po odrátaní vplyvu inflácie), nijako ho „nezreálnila.“

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

105. Ako vláda plní sľub zrýchliť výstavbu nájomných bytov

Čo sľúbili: Súčasná situácia v oblasti bývania vykazuje veľké problémy, ktoré sa dotýkajú najmä mladých rodín, ktoré si zo svojich príjmov nedokážu v dostatočnej miere zabezpečiť vlastné bývanie... Vláda vytvorí podmienky na výstavbu nájomných bytov pre mladé rodiny vo vzťahu na možnosti štátneho rozpočtu.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Objem podpory výstavby nájomných bytov v roku 2007 klesol oproti roku 2005 zhruba o 10%, či už v počte podporených bytov alebo v sume celkových výdavkov. V roku 2008 sa vrátil na úroveň roku 2006.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

106. Ako SMER-SD plní sľub systémovo riešiť sociálnu situáciu osôb s ťažkým zdravotným postihnutím

Čo sľúbili: V záujme systémového riešenia sociálnej situácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím SMER – sociálna demokracia legislatívne upraví systém pomoci osobám v sociálnej núdzi založený na adresných peňažných príspevkoch a sociálnych službách.

Zdroj: *Volebný program SMER-u, december 2005*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Vláda by sa mala postarať o ľudí, ktorí v dôsledku zdravotného postihnutia nie sú sami schopní zabezpečiť vlastnú existenciu.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Výdavky na ťažko zdravotne postihnutých v troch zo štyroch rozpočtov novej vládnej koalície reálne (po zarátaní inflácie) klesali. Jedinou výnimkou bol rok 2009, keď sa zvýšili viaceré kompenzácie pre invalidov (príspevky na vozíky, zdvíhacie zariadenie, na opravu pomôcok). V roku 2010 má dôjsť k opätovnému poklesu kompenzácií zdravotne ťažko postihnutých osôb v nominálnom aj reálnom vyjadrení.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

107. Ako vláda plní sľub zvýšiť odvody poisťovní na financovanie hasičského zboru

Čo sľúbili: Vláda SR bude usilovať o väčší objem finančných prostriedkov na činnosť Hasičského a záchranného zboru. Využije na to reštrukturalizáciu použitia prostriedkov z odvodov z povinného zmluvného poistenia, resp. prípadnú možnosť v oblasti zvýšenia odvodu komerčných poisťovní z tohto poistenia.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda nezvýšila odvod komerčných poisťovní na financovanie Hasičského a záchranného zboru, príspevok ostal na úrovni 8% z poistného. Od januára 2008 sa zlepšilo sociálne postavenie hasičov, keďže boli novelou zaradení medzi vojakov a policajtov, ktorí mali predtým silnejšie sociálne zabezpečenie ako hasiči.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

108. Ako vláda plní sľub zvýšiť dostupnosť kúpeľnej liečby

Čo sľúbili: Vláda prijme opatrenia, ktoré umožnia absolvovať kúpeľnú liečbu tým, ktorí ju najviac potrebujú a nemôžu si ju dovoliť.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia neutrálne. Sociálne slabší a chronicky chorí pacienti, ktorí kúpeľnú liečbu potrebujú, by mali mať výnimky z platenia spoluúčasti. Široké oslobodenie od platieb však prispieva k rastu dlhu v zdravotníctve. Tiež podporuje ilúziu, že zdravotníctvo je bezplatné, čo bráni zlepšeniu kvality zdravotníckych služieb.

Aká je realita? Sľub bol splnený. Vláda v kúpeľnej liečbe zrušila kategóriu C, v ktorej si pacienti platili liečbu sami. Väčšina diagnóz kategórie C bola presunutá do kategórie B, v ktorej poisťovne hradia liečebné procedúry, pričom náklady na stravu a ubytovanie nesú pacienti. Časť C diagnóz po novom spadá do kategórie A, v ktorej poisťovňa hradí všetky náklady.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

109. Ako vláda plní sľub zvyšovať kvalitu a efektivitu v zdravotníctve

Čo sľúbili: Vláda zabezpečí zachovanie dostupnosti a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti pre všetkých občanov... Súčasne podporí reštrukturalizáciu siete zdravotníckych zariadení (...) tak, aby došlo k účelnej špecializácii a tým rastu kvality a produktivity poskytovaných služieb.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Kvalita slovenského zdravotníctva sa v porovnaní s inými štátmi Európy v rokoch 2006 až 2009 zhoršila. Vyplýva to z každoročného medzinárodného hodnotenia kvality zdravotníckych systémov podľa švédskej mimovládnej organizácie Health Consumer Powerhouse. Slovensko sa v roku 2009 prepadlo o šesť priečok a obsadilo tak 28. miesto z 33 sledovaných štátov. Príčinou je najmä zaostávanie v elektronickej komunikácii a prenose dát (tzv. e-Health systém), ale aj zaostávanie vo výsledkoch liečby, v rovnosti v prístupe k zdravotnej starostlivosti a vo výške neformálnych platieb lekárom.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

110. Ako vláda plní sľub chrániť investície v zdravotníctve

Čo sľúbili: Vláda nepripustí také legislatívne zmeny zdravotníckych zákonov, ktoré by mohli viesť k poškodeniu dobrého mena SR tým, že nebude zabezpečená primeraná ochrana domácich i zahraničných investícií.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Bezpečnosť investícií prispeje k stabilite a zvyšovaniu kvality v zdravotníctve.

Aká je realita? Sľub nebol splnený. Vláda dáva otvorene najavo nepriateľský postoj k súkromným zdravotným poisťovniam. Ministerstvo zdravotníctva sa po roku 2006 neúspešne pokúšalo presadiť presun poisťencov štátu zo súkromných do štátnych poisťovní a neskôr aj priamu likvidáciu a vyvlastnenie súkromných poisťovní. V roku 2008 vláda presadila praktický zákaz zisku z verejného poistenia, poisťovne môžu po novom zisk použiť iba na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, čo výrazne zhoršuje návratnosť ich investícií. Majitelia súkromných poisťovní Dôvera a Union preto vstúpili do arbitrážneho konania, v ktorom požadujú od štátu kompenzáciu za poškodenie investície. Najmenšia súkromná poisťovňa - Európska zdravotná poisťovňa v máji 2008 ohlásila odchod z trhu. Ako hlavný dôvod uviedla obmedzenie použitia zisku.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).

111. Ako vláda plní sľub podporovať objektívnejšie úhrady za zdravotnícke výkony

Čo sľúbili: Dôležitým zámerom vlády bude podpora nových objektívnejších úhradových mechanizmov za výkony v zdravotníctve.

Zdroj: *Programové vyhlásenie vlády, august 2006*

Čo si o tom myslia odborníci? Prípadné splnenie sľubu hodnotia pozitívne. Objektívnejšie úhrady za výkony by odstránili diskrimináciu rôznych zariadení vykonávajúcich rovnaké úkony a viedli by k zefektívneniu zdravotníctva.

Aká je realita? Sľub je prevažne nesplnený. Vláda nepriniesla významnejšie zmeny v systéme úhrad za zdravotnícke výkony. V súčasnosti pripravuje katalógy diagnostických a liečebných postupov, v rámci ktorých majú byť definované výkony a ich ceny.

Zdroj: *INEKO*

Viac o kvalite a plnení tohto sľubu čítajte [tu](#).